

1861-1865 Amerikan İç Savaşı'nın Birleşik Krallık Gazetesi The Sun'a Yansımaları

Reflections of the 1861-1865 American Civil War on The UK Newspaper The Sun

Emel AYHAN*

ÖZ

1776 yılında İngiltere'ye bağlı on üç koloni Amerika kıtasında bağımsızlığını ilan etti. Bu on üç koloninin içerisinde, genellikle Afrika'dan getirilen köleler bulunuyordu. Köleler tarım için tarlalarda çalıştırılıyordu. Zamanla Amerika'nın Kuzey eyaletlerinde endüstri gelişti. Tarımın yanında balıkçılık ve kürk ticareti yapıldı. Bu ticaret dünyaya yayıldı. Bu nedenle Kuzey artık tarımda değil, sanayi alanında çalışacak insana ihtiyaç duymaya başladı. Tarıma göre sanayide az kişi çalışıyor daha fazla kazanç sağlıyordu. Kuzey eyaletleri gelişirken, Güney eyaletleri ise tarımda çalışmaya devam ediyordu. Güney'in temel geçim kaynağı pamuktu. Güney, Pamuk tarlalarında ve fabrikalarında çalıştırmak için daha fazla köleye ihtiyaç duyuyordu. 1860 yılında köle karşıtı Lincoln'un Başkan seçilmesi Güney eyaletlerini memnun etmedi. Özellikle Lincoln'un köleliği kaldırmak istemesi, Güney eyaletlerinin Amerika Birleşik Devletleri'nden ayrılmak istemesine neden oldu. Kuzey'den ayrılan eyaletler Konfederasyon adı altında bir devlet kurdu. Abraham Lincoln bu ayrılığı ve bu devleti kabul etmedi. Ancak Konfederasyon Devleti Kuzey'den ayrılmaya kararlıydı. Bu nedenle Güney, Kuzey'e karşı ilk atışını gerçekleştirdi. Böylece Amerika'da bir iç savaş ortaya çıktı. Yaşanan bu iç savaş dünya gündemine de oturdu. Bu iç savaşı yakından takip eden devletlerden birisi de Birleşik Krallıktı. Bu çalışmada Birleşik Krallık'a ait *The Sun* gazetesinde yayımlanan Amerikan İç Savaşı haberlerine yer verilmiştir. Bu haberler doğrultusunda Amerikan İç Savaşı incelenmiştir. Bu savaşın "The Sun" gazetesine nasıl yansıdığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Birleşik Krallık, Amerikan İç Savaşı, Gazete, Köle, Lincoln, Koloni

ABSTRACT

In 1776, thirteen British colonies in the America's declared their independence. These thirteen colonies were mostly populated by slaves brought from Africa. Slaves were worked in the fields for agriculture. Over time, industry developed in the northern states of America. In addition to agriculture, fishing and fur trade were also carried out. This trade spread all over the world. For this reason the North no longer needed people to work in agriculture, but in industry. Fewer people worked in industry and earned more Money than in agriculture. While the northern states developed the southern states continued to engage in agriculture. The south's main source of income was cotton. The South needed more slaves to work in the cotton fields and mills. The election of the anti-slave Lincoln in 1860 did not please the Southern states. In particular, Lincoln's desire to abolish slavery caused the Southern states to want to secede from the United

* Yakıncağ Tarihi Anabilim Dalı Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya/Türkiye, emel.ayhan@ogr.sakarya.edu.tr, (<https://orcid.org/0000-0003-1125-9184>).

States. The states seceding from the North established a states under the name of the Confederation. Abraham Lincoln did not accept this separation and this situation. However the Confederate State was determined to separate from the North. Therefore the South took its first shot against the North. Thus a civil war broke out in Amerika. This civil war was on the world agenda. One of the states that followed this civil war closely was the United Kingdom. In this study the American Civil War news published in the United Kingdom's The Sun Newspaper is included. In line with these news the American Civil War was examined. An attempt was made to determine how this war was reflected in "The Sun" newspaper.

Keywords: *United Kingdom, American Civil War, Newspaper, Slave, Lincoln, Colony*

Extended Summary

In 1776, thirteen British colonies in America declared their independence. The reason they entered the struggle for independence against England was the tax issue. As England developed in industry, it began to collect heavy taxes from its colonies to cover its expenses. When the people living on the continent could not pay these taxes, they rebelled.

People living in the American continent became industrialized over time and began to engage in tobacco, fur and fishing as well as agricultural production. Especially fur and fish trade started to be sold abroad. Coal and iron deposits were found in the North. Thus the north developed its own industry. As industry developed Northern states began to see the use of slaves as useless. Starting from 1827, the bondage of slaves began to be abolished. While these developments were taking place in the Northern states, the Southern states did not give up agricultural production. Their main source of income was still cotton. They needed more slaves to work in the cotton fields. Therefore, slavery was an indispensable element in the South. Thus, two separate ideas began to emerge in the American continent, which gained its independence. This situation was the main cause of the American civil war. The main reason for the war was economic interests. The issue of slavery was one of the apparent reasons for the outbreak of the war. In 1860, there was a presidential election in the USA. Abraham Lincoln, an abolitionist, won the election. Southern states were not happy with this situation. Therefore, the South wanted to secede from the United States. These eleven states united under the name Confederation. The northern states did not accept this separation. They viewed the eleven states and their people that had left the United States as rebels.

On April 12, 1861, the Confederate army fired on Fort Sumter and the American Civil War began. The civil war lasted four years. It occupied the agenda of all countries in these four years. It took up a big place in newspaper headlines. The Confederate army achieved significant success in these four years, especially in battles such as Wilderness, Cold Harbour and Pillow Castle. The Northern Union army proved its strength against the South in the Battles of Bull Run and Gettysburg. The Battle of Gettysburg in particular changed the course of the civil war. After the last Battle of Mobile, the Southern Confederate army could not recover. But most importantly, the Northern Union army was more successful in catching up with technology than the Southern Confederate army. The North was aware of the importance of railways and telegraph in the war. His use of railways and telegraphs at the right points during the war was an important turning point that changed the course of the war. The importance of telegraph and railways was frequently emphasized in the news published in The Sun newspaper. In addition, news from the front frequently came via telegraph lines. Supplies were sent to the Union army by rail. The number of railways increased. This the distance to the Union army had to travel. They also captured the iron systems of the Confederation. In response to this situation, Confederate armies attempted to dismantle the Union army's railroads. The situation was reflected in newspaper headlines. The Confederate army also established a postal service among themselves. However, these mails soon began to be seized by the Union army. Thus the communication lines of the confederation's

connection vehicles were cut off. Thus the Confederation's connection with the center was cut off. The war lasted quite a long time. Even finding food was quite difficult. Although the war was devastating for both sides, it was difficult for the Confederacy to supply its army with soldiers, ammunition and food. These adverse conditions caused the Confederation to gradually weaken.

The war which lasted four years ended on April 9 1865. However, before the war ended, cries of victory began to be heard in North America on April 4. These demonstrations of joy took an important place in the newspaper. Between April 7 and 9, Union General Grant issued a proclamation to Confederate General Lee. In the declaration, Grant called for surrender and put forward certain conditions. The war which lasted four years ended on April 9 1865, when Confederate General Lee accepted the terms put forward by Union General Grant and surrendered.

Five days after the war ended Abraham Lincoln died. On May 26 1865 all Confederate soldiers west of the Mississippi region were handed over to Union army commander Canby by one of his commanders, General Kirby Smith. 50,000 Confederate soldiers were pardoned and released sent home. During the four year war, every new development was reflected in the newspaper. Thousands of wounded soldiers were left to die on the battlefield. The dead at the front were burned in heaps. Epidemic diseases have increased rapidly in the last four years. One of the reasons why those died at the front were cremated were these epidemics. Mutual ships sank. Castles were bombed. Ammunition depots were exploded. Prisoners and captives were captured. Thousands of people including women, children and soldiers died in the war.

After these four years of war, the Confederacy was destroyed and reattached to the United States. Only Abraham Lincoln achieved the goal he set out to achieve. His primary goal was not the abolition of slavery. It was to prevent the Southern states from seceding from the United States. Because he didn't want the USA to fall apart. He achieved his goal unity was preserved and slavery ended.

In this study, the causes of the American Civil War, the process leading to the war and what happened during the war were examined. All events of the war were published in the British newspaper The Sun. Based on these news the American Civil War was analyzed. As a result of these analyses it was tried to determine how the war was reflected in England's The Sun newspaper.

Giriş

Amerika kıtasının keşfi ve kolonilerin kurulması Amerika Tarihi için büyük bir dönüm noktasıdır. 1492 yılında Kristof Kolomb'un Amerika'yı keşfiyle başlayan bu süreç öncelikle İspanya'ya yaramıştır. Portekizler 1500 yılında Brezilya çevresine yerleşmiş, Fransızlar da 1534 yılında Kanada'yı keşfetmiştir. İngilizlerin Amerika kıtasına gelmesi daha geç bir zamanda 1603 yılında gerçekleşmiştir.¹ 1607 yılının nisan ayında İngiliz kaptan Christopher Newport'un Amerika kıtasına ayak basmasıyla² Virginia'da Jamestown yerleşimi kurulmuştur. Amerika Tarihi için 1607 yılı, ilk yerleşimin başladığı yıl olarak kabul edilmiştir. Bunun sebebi olarak Amerika kıtasının yerli halkıyla ilgili birçok iddiaların bulunması ama kaynakların yetersiz olması gösterilmiştir. Bu sebeple Amerika Tarihi belli dönemlere ayrılarak incelenmiştir. İlk dönem, 1607 Amerika'nın ilk yerleşimi ile başlar, 1776 yılında Bağımsızlık Bildirgesi'nin yayınlanmasıyla sona erer. İkinci dönem ise 1776 yılı ile başlar, 1945 yılı II. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar sürer. İlk dönem Amerika tarihi için sömürge dönemi olarak kabul edilir.³ Bu sömürgeleşme dönemi özellikle 1650 yılından itibaren artmıştır. İspanyollar, Amerika kıtasının kuzeyinde ve Meksika'nın iç kısımlarında yayılım gösterdiler. Portekizliler ise, Güney Amerika'da yer alan

¹ Fernand Braudel, *Uygurlukların Grameri*, (çev. M. Ali Kılıçbay), Ankara: İmge Yayınları, 1.Baskı, 1995, s. 461-462.

² Allan Nevins, Henry S. Commager, *ABD Tarihi*, (çev. Halil İnalçık), Ankara: Doğu Batı Yayınları, 6.Baskı, 2014, s. 19.

³ Rene Remord, *ABD Tarihi*, (çev. Işık Ergüden), Ankara: Dost Yayınları, 2.Baskı, 2018, s. 7-8.

Brezilya kıyısını ele geçirmek için Hollandalılarla kıyasıya bir rekabete giriştiler. San Paulo'dan Plata Nehri'ne kadar yayılım göstererek altın madeni yönünden zengin olan iç bölgeleri ele geçirdiler. Hollandalılara ise Güney Amerika'daki Güyana ve Çuraçao sömürgelerini bıraktılar.⁴ 1580 yılında İspanya'nın Portekiz'i işgali, Portekiz'i giderek zayıflattı ve İspanyollar 1580-1588 yılına kadar sömürgeleşme yarışında rakipsiz bir şekilde liderliği ele aldı. Bu durum 1588 yılında İngiltere'nin İspanyollara savaş açması ve yenilgiye uğramasına kadar sürdü. İngiltere bu sömürgeleşme yarışında yeni bir lider olarak ortaya çıktı. Avrupa'nın yeni sömürge güçleri İngiltere ve Fransa'nın yanında Portekiz-İspanya arasındaki savaşırlardan sıyrılan bir Hollanda oldu. 17. yüzyılın büyük sömürge güçleri haline gelen bu üç devlet arasında İngiltere, ilk olarak 1667'de Hollanda'yı denizlerde yenerek bu sömürge yarışından Hollanda'yı bertaraf etti. Fransa ile de kıyasıya bir rekabetin içerisine girdi.⁵ Böylece 17. yüzyılda sömürgeci bir yayılım gösteren rekabetler, denize kıyısı olan Hollanda, Fransa ve İngiltere devletleri arasında sınırlı kaldı. 17. yüzyılın sonlarına gelindiğinde sömürge savaşları daha çok devletlerin birbirlerine meydan okumalarıyla değil, sahip oldukları sömürge kaynaklarını işlemeleriyle geçen bir dönem oldu. İktisadi durumlarına önem vererek sömürge kaynaklarını işletip zenginleşmeye çalıştılar. Bu süreçte sömürgelerde iç çatışmalar yaşanmaya başladı. Ancak devletler arası savaşlar 18. yüzyılın ortalarını buldu.⁶

18. yüzyılda devletler arasında yaşanan savaşlardan en fazla Amerika'daki koloniler etkilendi. Bu durum önce Amerika'nın Bağımsız olmasına, ardından Amerika'da bir iç savaşın çıkmasına neden oldu. Bu çalışmada öncelikle, Amerika Bağımsızlığına giden süreç ve bağımsızlığın ardından oluşturulmaya çalışılan düzene karşı tepkiler anlatılmaya çalışılmıştır. Bu tepkilerin sonucunda Dünya tarihinde büyük bir öneme sahip Amerikan İç Savaşı yaşanmıştır. Bu makalenin esas amacı da Amerikan İç Savaşı'nın, bir dış basın olan Birleşik Krallık Gazetesi *The Sun*'a nasıl yansıdığına saptanmasıdır. Öncelikle *The Sun* gazetesinde yer alan haberler incelenmiştir. Ardından gazete yansıyan haberlere bu çalışmada yer verilmiştir. Bu haberlerde yer alan olaylar analiz edilmeye çalışılmıştır.

1. Amerika Bağımsızlığına Giden Süreç

Afrika Kıtası'ndan Virginia Bölgesi'ne çalıştırılmak için siyahi köleler götürülmüştü. İngiltere'de bu bölgede 1607 yılında siyahi kölelerden oluşan ilk kolonisini kurmuştu. Virginia Bölgesi'ndeki Siyahi kölelerin, 1612 yılında ürettikleri ilk ürün tütün oldu. Tütünün Avrupa'da yayılması ve sevilmesiyle bu ürüne verilen önem giderek arttı. Bunun sonucu olarak İngiltere, iş gücü ihtiyacını karşılamak için yeni işçi temin etmeye başladı.⁷ 1632 senesine geldiğinde İngiltere, Chesapeake Körfezi'nin kuzeyinde Maryland'da ikinci bir koloni daha kurdu. Tütün bu iki koloninin en önemli mahsulü oldu ve üretimi arttı.⁸ Böylece 1750'li yıllara kadar Amerika'ya getirilen köle sayısı da hızla artmış oldu. Siyahi köleler genellikle temel gıda maddeleri yetiştirilebilen tarlalarda çalıştırıldı. Maryland, Virginia ve Kuzey Carolina'da tütün tarlalarında, Güney ve Doğu eyaletlerinde ise pirinç tarlalarında çalıştırıldılar. Zamanla siyahi kölelerin yaşam şartları da giderek ağırlaştı. 1705 yılında Virginia Kölelik Yasası'yla köle sahipleri, köleler üzerinde mutlak bir efendi haline geldiler. Siyahilerin temel hakları göz ardı edilerek oluşturulan bu yasada, *eğer herhangi bir köle efendisine karşı direnirse köle cezalandırılacak, hatta köleyi sahibi öldürürse köle sahibi herhangi bir cezaya tabi tutulmayacak ve cezalardan muaflacaktır*, şeklinde bir madde bulunmaktadır. Ayrıca siyahi kölelerin okuma-yazma öğrenmesine izin verilmemiştir. Kölelik Yasası'nda yer alan kurallara karşı gelenler, ciddi bir şekilde

⁴ Norman Davies, *Avrupa Tarihi Doğu'dan Batı'ya Buz Çağından Soğuk Savaş'a Urallardan Cebelitarık'a Avrupa'nın Panoraması*, (çev. Burcu Çıngan, Elif Topçugil), Ankara: İmge Yayınları, 2.Baskı, 2011, s. 607.

⁵ Oral Sander, *Siyasi Tarih İlkçağdan 1918'e*, Ankara: İmge Yayınları, 12.Baskı, 2003, s. 151.

⁶ Tolga Uslubaş, Sezgin Dağ, "Sömürgecilik Hareketlerinin Doğuşu", *İlkçağlardan günümüze Dünya Tarihi Ansiklopedisi*, İstanbul: Karma Kitap Yayınları, 2007, s. 226.

⁷ Ahmet Ertek, "Amerika", *DİA*, c. 3, s. 36

⁸ James West Davidson, *Kısa Amerika Tarihi*, (çev. Can E. Topaktaş), İstanbul: Say Yayınları, 2.baskı, 2018, s. 78-79.

cezalandırılmıştır.⁹ Amerika kıtasına gelen insanlar içerisinde Yeni Dünya'nın altın, gümüş gibi zenginliklerinden yararlanmak ve Avrupa'nın din-monarşi baskılarından kurtulmak isteyenler de vardı.¹⁰ Bu insanlar kölelikten gelmiyordu, denizci ya da İngiltere'de herhangi bir işle uğraşmayan kişilerdi. Beyaz hizmetkarlar olarak anılan bu kişiler bu sebeple kıtada pek çalışmıyordu.¹¹

1634 yılında, Virginia'nın ardından İngiltere'nin ikinci kolonisi olan Maryland'da yerleşimin başlamasıyla bu bölgenin toprakları da tarıma elverişli hale getirildi.¹² Kuzey'deki kolonilerinde yapılan ticaret, denizcilik ve balıkçılık faaliyetleriyle ise Kuzey kolonileri hızla zenginleşmeye başladı. Kıtada yer alan Orta ve Güney kolonilerinde ise temel geçim kaynağı tarım ağırlıklıydı. Özellikle Güney kolonilerinde köleler yoğun olarak tarım arazilerinde kullanıldığından, tarımsal faaliyetler Güney'de çığır açmıştı. Orta bölgelerde ekmek, buğday ve mısır, Güney'de pirinç, tütün ve pamuk yetiştiriliyordu.¹³ İngiltere, Kuzey eyaletlerindeki sömürgelerini genişletip, güçlenirken önünde bulunan en büyük rakipleri ise Fransa ve Hollanda'ydı. Fransa 1608'de Kanada'ya yerleşmiş, Hollanda ise 1609 yılında Hudson Nehri'ni keşfetmişti. Birkaç yıl içerisinde nehir boyunca Manhattan ve Long Island'da yerleşimlerini kurmuştu. İngiltere, ilk olarak Hollanda'nın elinde bulunan daha sonradan New York eyaleti olarak anılacak bölgeyi ele geçirdi. 1700 yılından itibaren Florida'nın kuzeyindeki Kennebec Nehri'ne kadar uzanan kıyı şeridini 12 sömürge bölgesine ayırdı, daha sonrasında Georgia'nın da eklenmesiyle sayıları 13'ü bulan sömürge kolonileri ortaya çıktı. Ancak bu kıyı şeridi üzerinde yer alan bazı bölgelerde Fransız sömürgelerine ait yerleşimler de vardı. İngiliz yerleşimlerine kıyasları bu sömürgelerde yaşayan kişilerin sayısı daha azdı. İngiltere'nin kıyı şeridindeki bu yayılmacılığı Fransa ile karşı karşıya gelmesine neden oldu.¹⁴

Fransa, Atlantik kıyılarında yer alan Kanada ve Mississippi bölgesini sömürgeleştirmişti. İngiltere'nin bu bölgelere yeni göçleri yığılması Fransa nüfusunun bu bölgelerde azınlık durumuna gelmesine neden oldu. İngiltere, önündeki en büyük engelini kaldırmak, Kuzey Amerika'da daha fazla yayılım göstermek için Fransa'nın Kuzey Amerika'daki en büyük sömürgesi Kanada'ya saldırdı ve 1763 yılında Fransa'dan Kanada'yı aldı. Böylece İngiltere Kuzey Amerika bölgesinde hemen hemen bütün sömürgeleri ele geçirmiş oldu.¹⁵

İngiltere bir taraftan düşmanlarını bertaraf ederken, diğer yandan kendi iç meselelerinde pek rahat değildi ve kolonilerinde de çatırdamalar mevcuttu. 1760 yılında Bacon ayaklanmasıyla başlayan kolonilerdeki isyan sayısı on sekizi bulmuştu. Kolonilerdeki isyanın temel nedeni vergiydi. İngiltere bu isyanları bastırmaya çalışırken aynı zamanda Fransa'yla da bir savaş halindeydi. 1763 yılında Fransa'yı yenmesi ve Kuzey Amerika'dan çıkarmasıyla, yönünü yeniden kolonilerine çevirdi. Kolonilerdeki denetimi sıkılaştırdı ve Fransa'yla yapılan savaşın ardından savaş giderlerini karşılamak için de kolonilerine ihtiyacı vardı. Koloni ticareti, İngilizlerin ekonomisini giderek arttıran bir sermayeydi. Kolonilerin zenginleşmesi İngilizlerin işine geliyordu ancak bu durumda, Amerikalılar için zamanla İngiliz yönetimine olan ihtiyacı ortadan kaldırmıştı. Dolayısıyla iki tarafın çıkarları da çatışmaya başlamıştı.¹⁶ Özellikle savaş giderlerini karşılamak amacıyla kolonilere ağır vergiler yüklenmesi, kolonilerde İngiliz Hükümeti'ne karşı büyük bir tepki doğuruyordu. Çünkü kolonilerin sırtlarına yüklenen vergiler oldukça ağırdı. İngilizlerin vergideki ilk adımı savaş hala devam ederken ilan ettiği Şeker Kanunu ile atıldı. Seker

⁹ Baransel Mızrak, "Amerika'da Ayrımcı Politikalar ve Siyahi Mücadele Tarihi", *İnsamer İhh İnsani ve Sosyal Araştırma Merkezi*, 2017, s. 2.

¹⁰ Toktamış Ateş, *Siyasal Tarih I*, İstanbul: İktisat Fakültesi Yayınları, 1989, s. 87.

¹¹ Howard Zin, *Öteki Amerika 1 Kristof Kolomb'dan Amerika'da Ezilenlerin Tarihi*, (çev. Seyfi Öngider), İstanbul: Aykırı Tarih Yayınları, 2000, s. 43.

¹² J. M. Roberts, *Dünya Tarihi 18 Yüzyıl ve Sonrası*, c.2 (çev. İdem Erman, Tansu Akgün), İstanbul: İnkılap Yayınları, 2020, s. 647.

¹³ Toktamış Ateş, *Siyasal Tarih I*, s. 88.

¹⁴ J.M. Roberts, *Dünya Tarihi 18.Yüzyıl ve Sonrası*, s. 647-648.

¹⁵ N. S Yeliseyeva, *Yakın Çağlar Tarihi*, (çev. Özdemir İnce), İstanbul: Yordam Kitap Yayınları, 2009, s. 34.

¹⁶ Howard Zin, *Öteki Amerika 1*, s. 91-92.

Kanunu, anayasada bulunan savaş maddesi gösterilerek yumuşatılmaya çalışıldı. 1765 senesinin başlarında Konaklama Kanunu çıkarıldı. Bu kanuna göre askerlere yer verme ve iâşe mallarından vermeleri mecbur kılındı. Son olarak da Pul Kanunu çıkarıldı. Bu kanuna göre gazete, ilan, broşür, kira, ruhsatname gibi bütün hukuki evraklara pul yapıştırılması mecbur kılındı. Alınan vergilerle kolonilerin elinde kazandıklarından neredeyse hiçbir şey kalmıyordu. Kolonilerin içerisinde İngiliz hükümetine karşı düşmanlık güden gruplar ortaya çıkmaya başladı. 1765 yılı ekim ayında ilk defa koloniler arasında bir toplantı gerçekleşti. Kendi aralarında yaptıkları bu toplantıda, vergilerin kendi hak ve hürriyetlerini ihlal ettiği kararına vardılar.¹⁷ Böylece Nisan 1775'te İngilizlerin Britanya ordusu ve Amerikan milisleri arasında ilk çarpışmalar Massachusetts'te ve Lexington'da gerçekleşti. On dört ay süren savaşta 1776 yılı temmuz ayında Amerikalılar bağımsızlıklarını ilan ettiler. 1781 yılında Güney'deki Virginia ve Yorktown bölgesi de kuşatıldı ve Britanya ordusu yenilgiye uğratıldı, bu olayın ardından savaş fiilen sona ermiş oldu.¹⁸

2. Amerika Bağımsızlık Savaşı'ndan Sonra Yaşanan Olaylar ve İç Savaşın Başlaması

Amerika'nın Bağımsızlık savaşları bitmişti ancak Amerika'nın içerisindeki sorunlar sona ermemişti. Kuzey kendi içerisinde sanayileşirken, Güney hala tarıma bağımlı haldeydi. Bu durum tarım için hala köleliğe başvuran Güney ile sanayileşen Kuzey'i karşı karşıya getirdi. Kölelerin büyük bir bölümü Güney'deki topraklarda pamuk, tütün ve şeker için çalıştırılıyordu. Özellikle 1793 yılında Eli Whisey'in pamuğu çekirdekten ayıran “çırçır” adı verilen bir makine icat etmesiyle, pamuk üretimine duyulan ihtiyaç ve iş gücü arttı. Böylece Güney'deki kölelik dünya ekonomisinin temel taşlarından biri haline geldi. Pamuk üretimi arttıkça Güney'de köle sayısı da bir o kadar arttırılmaya başlandı. Ancak kölelerin çalışma koşulları oldukça ağırdı ve kölelik ömür boyu süren bir durumdu.¹⁹ Kuzey'de kömür ve demir yataklarının da bulunmasıyla endüstri sanayisi iyice gelişmeye başladı. Kuzey endüstri sanayisinde geliştikçe, köle işçilerin endüstri sanayisinde faydalı olmadığını düşünmeye başladı ve 1827 yılında kölelerin esaretlerini kaldırmaya başladı. Sanayilerinde ücretli işçi çalıştırmaya başladı. Kuzey, Güney'den de kölelerin esaretini kaldırmalarını istedi ancak bu durum Güney'in çıkarlarına tamamen ters düşüyordu. Çünkü esaretin kaldırılması demek, Güney'in tarlalarının tamamen boş kalması ve tarım maliyetlerinin artması demektir. Amerikan iç savaşına giden süreç tamamen köle sorunu ve ekonomik nedenlerden kaynaklanıyordu.²⁰

Yeni bağımsızlıklarına kavuşmuş bu ülkede kölelik meselesiyle yakından ilgilenenlerin birisi de Abraham Lincoln'dü. Onun görüşleri Kuzey'de birçok kişi tarafından paylaşılıyordu. Lincoln, kölelikten ve kölelikle ilgili her şeyden nefret ediyordu. Ülkedeki pamuk ekimi oldukça artmıştı. Lincoln, özellikle Güney'de oldukça fazlaydı, pamuk üretimi Kuzey'de yayılırsa köleliğin de Kuzey'de yeniden yayılmaya başlamasından korkuyordu. Ancak Lincoln için her şeyden daha önemlisi yeni kurulmuş birliklerinin dağılmamasıydı. Lincoln'e göre kölelik sorunu zaman içerisinde ele alınması ve çözüme gidilmesi gereken bir olaydı. 1845 yılında arkadaşına yazdığı mektubunda esas görevinin Özgür eyaletlerdeki birliği sağlamak olduğunu, eyaletlerdeki köleliğe karışmayacağını belirtmiştir.²¹ Ancak 1860 yılında Lincoln'ün Başkanlık seçimini kazanması Güney'de bir korku yaratmıştı. Çünkü Güney, Lincoln'ün kölelik hakkındaki fikirlerinin farkındaydı, köleliğin kaldırılması durumunda Kuzey ve Güney arasındaki dengelerin değişeceğine ve yönetimdeki iplerin Kuzey'e geçeceğine inanıyorlardı. Bu yüzden birlikten ayrılmak konusunda direttiler. İlk olarak, Lincoln daha göreve başlamadan Güney Carolina eyaleti birlikten ayrıldı. Ardından Mississippi, Florida, Alabama, Georgia, Louisiana ve Teksas

¹⁷ *Amerika Tarihi'nin Ana Hatları*, ABD Dış İşleri Bakanlığı, İstanbul: Erkmen Yayınları, 1951, s. 33-36.

¹⁸ Colin Bonwick, “Amerika Devrimi 1763-91”, *Batı'da Devrimler ve Devrimci Gelenek 1560-1991*, (der. David Parker, çev. Kemal İnal), Ankara: Dost Yayınları, 2003, s. 94.

¹⁹ Haluk Gerger, *Kan Tadı Belgelerle ABD'nin Kara Tarihi*, 6.Baskı, İstanbul: Yordam Kitap Yayınları, 2012, s. 46-47.

²⁰ Fahir Armaoğlu, *19.yüzyılın Siyasal Tarihi 1789-1914*, İstanbul: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1997, s. 723.

²¹ Anna Sproule, *İnsanlık Tarihine Yön Verenler Abraham Lincoln*, Ankara: İlk Kaynak Yayınları, 1996, s. 26.

eyaletleri Birlikten ayrılarak 1861 yılı şubatında Amerika Konfederasyon Devletleri'ni kurdular.²² Yedi eyaletin bir araya geldiği konfederasyona dört eyalet daha katıldı, bunlar Virginia, Arkansas, Kuzey Carolina, Tennessee'di. Böylece konfederasyon eyaletlerinin sayısı on bire çıkmış oldu. Yine de Birlik eyaletlerinin sayısı daha fazlaydı. Ayrıca Birlik ordusunun yeni endüstrileri sayesinde savaş teçhizatları çok daha iyi durumdaydı.²³ Özellikle Birlik ordusunun demir yolları, savaşın gidişatını etkileyen temel taşlardan biri oldu. Demir yolları sayısını arttırarak devasa orduları bir cepheden başka cepheye yollama imkânına sahip oldular. Birlik ordusu 23.000 mil uzunluğundaki demir yollarını savaş sırasında 4.000 mil daha uzattı ve Konfederasyona ait 2.000 mil uzunluğundaki demir yollarını ise ele geçirdi.²⁴ Ayrıca Amerikan İç Savaşı'nda başka önemli gelişmeler de yaşandı. İlk defa küçük gemiler nehirlerde kullanıldı, savaşta zırhlı gemilerden yararlanıldı. Telgraf hattı uzantıları genişletildi, böylece telgraf hatları, muharebe alanı ile komutanlık arasındaki iletişimde çığır açan bir etken oldu.²⁵

12 Nisan 1861'de Konfederasyon ordularının Güney Carolina'daki Sumter Kalesi'ni bombalaması ülkeyi dört yıl sürecek iç savaşın içerisine sürükledi. Atılan bu top yalnızca ülkeyi ikiye bölmedi, aynı zamanda aileleri savaş meydanında karşı karşıya getirdi. Tarihin en kanlı ve ölümcül savaşlarından biri oldu.²⁶ Bu nedenle Amerikan İç Savaşı, yaşandığı döneme büyük bir damga vurmuştur. Savaş yalnızca kendi basınlarında değil, bütün dünya basınlarında yer almıştır. Bu basınlarından birisi de Birleşik Krallıktır. *The Sun* gazetesi Amerikan iç savaşının bütün gelişmelerini günbegün takip ederek yayımlamıştır.

3. Amerikan İç Savaşı'nın The Sun Gazetesine Yansımaları

The Sun gazetesi, Londra'da 1792 yılında yazar John Heriot tarafından günlük yayımlanan bir akşam gazetesidir. Dönemin Başbakanı William Pitt ve hükümetin desteğiyle kurulmuştur. Gazetenin ilk sayısı 1 Ekim 1792 tarihinde çıkmıştır. Gazete, kurulduğu ilk yıllarında hükümet yanlısı bir tavır sergilemiştir. Gazete sayfalarında, meclis tutanaklarına, yurt içi ve yurt dışı haberlere yer vermiştir. 1830'lu yıllara gelindiğinde ise gazetenin politikası biraz değişmiştir. Yayımlarda liberal ve serbest ticaret ilkelerini vurgulanmaya başlanmıştır. Gazetenin son sayısı ise 15 Nisan 1876 tarihinde çıkmıştır.²⁷ Amerikan İç Savaşı, 1861-1864 yılları arasında *The Sun* gazetesinde sıkı bir şekilde takip edilen bir konudur. Gazete, konuyla ilgili ilk haberini "Amerika'da İç Savaş, Sumter'in Düşüşü" başlığıyla atmıştır. Çalışmanın bu bölümünde Amerika İç Savaşı hakkında gazeteye yansıyan haberler verilerek olayların gazeteye yansımaları analiz edilmeye çalışılmıştır.

Amerika'da iç savaş, 12 Nisan 1861 sabahı Sumter Kalesi'ne yapılan saldırı ile başladı. Konfederasyon Ordusu Generali Beauregard ile Birlik Ordusu Komutanı Binbaşı Anderson arasında müzakereler yapıldı ama müzakereler olumlu bir sonuç vermedi. Konfederasyon orduları yeniden Sumter Kalesi'ne saldırdı. Binbaşı Anderson'a erzakları biter bitmez teslim olması çağrısında bulunuldu ama Binbaşı bu çağrıyı kabul etmedi. Öğleden sonra Sumter Kalesi yangınlarla kuşatıldı. Kaledeki her bina yandı. Binbaşı Anderson daha fazla direnemedi ve beyaz bayrakları astı.²⁸ Lincoln'ün başkan seçiminin ardından Güney'de 11 eyalet sırasıyla Amerikan Birleşik Devletleri'nden ayrıldığını ve Konfederasyon adı altında bir devlet kurduklarını duyurmuştu. Lincoln bu karara sıcak bakmıyordu. Güney'in Kuzey'den kopma gibi bir durumunu kabul edemezdi. Bu nedenle Konfederasyon adını alan Güney'in Sumter Kalesi'ne saldırması, bir

²² Haluk Gerger, *Kan Tadı Belgelerle ABD Tarihi*, s. 42.

²³ Anna Sproule, *İnsanlık Tarihine Yönverenler Abraham Lincoln*, s. 33.

²⁴ Christon I. Archer, John R. Ferris, *Dünya Savaş Tarihi*, İstanbul: Akyüz Yayınları, 1. Baskı, 2006, s. 376.

²⁵ Ali Çimen, Gökür Gögebakan, *Tarihi Değiştiren Savaşlar*, İstanbul: Timaş Yayınları, 12. Baskı, 2013, s. 270.

²⁶ Carrie Gibson, "Amerikan İç Savaşı", *Dünya Tarihi Kronolojik Zaman Çizelgesi*, İstanbul: Alfa Yayınları, 1. Basım, 2014, s. 310-311.

²⁷ *The British Newspaper Archive*, Erişim Tarihi: 28.12.2023, (<https://britishnewspaperarchive.co.uk/titles/sun-london>).

²⁸ *The Sun*, London, 26 Nisan 1861, s. 2.

bakıma ayrılmalarını kabul edemeyen Kuzey eyaletlerine ve Lincoln'e karşı kendilerini kanıtlama çabasıydı. Bu anlamda Konfederasyon ordusu, Sumter Kalesi'nin teslim olmasını sağlayarak ilk adımlarını atmış oldular.

Birlik Ordusu Komutanı Jones, kırk üç adamdan oluşan komutasıyla Virginia eyaletine bağlı Harpers Ferry'i kasabasına gitti. Kuzey eyaletlerinin Valisi, Komutan Jones'a 2.500 kişilik bir kuvvetle Harpers Ferry'i ele geçirme emrini verdi. Vali eğer konumunu savunamaz halde kalırlarsa Harpers Ferry'de bulunan cephaneliği imha etme izni verdi. Komutan Jones da cephaneliği yok etti. Bütün binaları ateşe vererek 15.000 silahlık mevzisini imha etti. Bu olayda on iki kişi hayatını kaybetti ve çok sayıda kişi ağır yaralandı. Başkan Lincoln ise, Güney Carolina, Georgia, Florida, Mississippi, Louisiana ve Teksas eyaletlerinde Amerika Birleşik Devletleri'ne karşı bir ayaklanmanın patlak verdiği dair bir bildiri yayınladı. Başkan bildirisinde Amerika Birleşik Devletleri'nin yasalarını hatırlattı. Yasanın Amerika Birleşik Devletleri'nin her yerinde geçerli olmasının gerektiğini ama yasanın uygulanmadığını, bu nedenle yeniden bir toplantı yapılacağını belirtti. Müzakerelerin yapılacağı toplantıya kadar bu şehirlerin abluka altına alınmasına karar verildiğini açıkladı.²⁹ Başkanın yayımladığı bildiride görüldüğü gibi, Başkan, Güney'in yaptığı saldırıları bir savaş değil bir ayaklanma olarak görüyordu. Sumter Kalesi'ndeki bozgunun sonra Kuzey ordularının da Harper Ferry bölgesinde Güney'e karşı saldırı düzenlemeyi planladıklarından anlaşılıyor ancak haberdeki en önemli detay Güney'in başarılı olacaklarını anladıkları an Kuzey'in cephaneliklerin patlatılma emrini vermiş olmasıdır. Güney'in sayıca üstünlüğü ve çatışmayı kazanacakları fark edildiği an, Kuzey cephaneliği patlatılmıştır.

Kuzey, Washington şehrinde belli bir süre de haber alamadı. Bu nedenle New York ve Massachusetts bölgesinden Washington'a asker gönderilmesi kararlaştırıldı. Ayrıca Konfederasyon Devleti'ne katılan Virginia eyaletinden Birlik'e kalan tek şey Monroe Kalesi'ydi. Bu nedenle Monroe Kalesi de güçlendirildi. Başkan Lincoln, Güney'in isyanlarını durdurmak için 75.000 kişilik asker çağrısında bulundu. Halihazırda 10.000 asker Washington ve New York'a gönderildi. 1.000 ve 2.000 asker deniz yoluyla Boston'dan Chesapeake'e gönderildi. Lincoln'ün asker toplama çağrısına halk büyük bir şevkle karşılık vermiştir. 8.000 kişilik gönüllü askerlere ek olarak, yalnızca New York şehrinde kaydolmuş 6.000 kişi vardır. Lincoln'ün çağrısı sonrası sivillerin sayısı da artmıştır. Bu siviller, Tıbbi, Cerrahi ve Hastane bölümlerinde sistematize bir şekilde çalışmaktadır. Yardım kuruluşlarından da para ve kıyafet akışı sağlanmaktadır.³⁰ Lincoln, Konfederasyon'un başlattığı bu savaşı birer isyan, Konfederasyon ordusunu ise birer isyancı olarak görüyordu. Ancak Lincoln birer isyancı olarak gördüğü Konfederasyon ordusuna karşı oldukça zorlanmaya başlamıştır. Lincoln'ün zorlandığı, sayısı oldukça yüksek asker sevkiyatları yapmaya başlamasından anlaşılabilir. Sevkiyatların yanı sıra, asker sayısının artırılması için de çağrıda bulunmuştur. Ayrıca sivillerin de savaşta seferber olması, savaşın boyutunu gözler önüne sermektedir.

Birlik ordusuna yalnızca Virginia bölgesinin Batı kısmı sadık kalmıştır. Konfederasyonun isyan ettiği tüm eyaletlerde Amerika Birleşik Devletleri'nin bütün posta hizmeti askıya alınmıştır. Konfederasyon eyaletleri, kendi içerilerinde bir posta sistemi geliştirmiştir. Bu sistemle Konfederasyon eyaletlerinden gelen herhangi bir postanın Amerika Birleşik Devletleri sınırlarında aktarılması engellenecektir. Konfederasyona ait, eyalet postaları veya eyaletlere gönderilecek malzemeler Birlik'e ait ölü mektup ofisine gönderilecektir. Federal asker, hizmetlerine göre farklı noktalara konumlandırılmıştır ve Federal askerlerinin gücünün tam olarak 95.000 olduğu düşünülmektedir. Potomac'nin güney tarafında 21.000, Washington yakınlarında 22.000, Monroe Kalesi'nde 9.000, Pensilvanya'nın Batısında 16.000, Cincinnati'nin Batısında 13.000, Kahire civarında 6.000, Baltimore'da 5.000, Philadelphia'da 3.000 olmak üzere toplam 95.000 olduğu tahmin ediliyor. Ayrıca Bay Davis, Konfederasyon ordusu ve Teksas Senatörü tarafından baş yaver olarak atanmıştı. Bay Davis'in, General Davis olarak komutayı devraldığı

²⁹ *The Sun*, London, 3 Mayıs 1861, s. 6.

³⁰ *The Sun*, London, 11 Mayıs 1861, s. 6.

ve pazar günü Kabinesi'nin de kararıyla Richmond'a doğru yola çıktığına dair haberler alındı.³¹ Gazeteye yansıyan Konfederasyon ordusunun sayısının verilmesi, Birlik ordusunun Konfederasyon ordularına ait posta ağını engellemesi ve Konfederasyon ordusunun Başkenti Richmond'a giden Bay Davis'in Başkent'e Ordu Komutanı olarak atanması gibi gelişmeler savaşın seyrini etkileyecek oldukça önemli gelişmelerdir.

Konfederasyon Devleti, ordularının bir kısmını da Küçük Bethel Kilisesi çevresine yerleştirmişti. Bu nedenle Birlik güçleri Büyük ve Küçük Bethel arasındaki yolu kesmek için harekete geçti. Birlik, Newport News'den ve Hampton'dan yaklaşık sekiz mil uzaklığa kamp kurmaları için bir kuvvet gönderdi. Küçük Bethel'e giden yollar ve bataryalar Birlik tarafından kesildi. Birlik Komutanı karanlıkta hata yapma ihtimalini önlemek için slogan atılmadıkça hiçbir girişimde bulunulmaması emrini verdi. Ayrıca askerlerin kollarına beyaz bir şey takması emredildi. Gönderilen alay, gün doğarken varmıştı ve plan başarılıydı. Ancak iki alay bir uyarıda bulunmadan garip bir şekilde birbirlerine ateş açtılar. Kafa karışıklığı içerisinde kalan bu iki birlik alayı geri çekildi. Bu suç niteliğindeki gaf yüzünden iki kişi öldü ve sekiz kişi yaralandı. Yaşanan bu ateş seslerini duyan düşman askerleri kampı boşalttı ve Büyük Bethel'e doğru kaçtı. Birlik ordusu, Büyük Bethel'de Konfederasyon askerleriyle yeniden bir çatışma içerisine girdi. Çatışma yerinden, Birlik ordusu merkezine cephaneliğin tükendiğine dair bilgi geldi. Konfederasyon ordularının ise çeşitli büyüklüklerde bataryalarla desteklendiği belirtildi.³² Bu savaş, Konfederasyon ordusunun geri çekilmesine rağmen kazandığı bir savaştır. Tarihte böylesine bir savaşa rastlamak zordur. Birlik ordusu içerisinde yaşanan karşılıklı bir bilgi eksikliği sebebiyle kurdukları planları bozulmuş, Birlik ordusu kendi askerleriyle bir çatışma içerisine girmiştir. Geri çekilen Konfederasyon ordusu, Birlik ordusunun bu hatasını fırsata çevirmeyi başarmıştır.

Büyük Bethel'deki kötü yönetilen savaşın yanı sıra, Ohio'nun Virginia yakasına yakın küçük bir kasabada bir başka olay daha yaşandı. Birlik komutanı, Konfederasyon askerlerini demiryollarına taşıdı ve treni ateşe verdi. Çok sayıda ölü ve yaralının olduğu tren, ellerinden geldiğince çıkmaya çalıştılar. Güney kuvvetlerinin başkent Washington'a yaklaştığına dair söylentilerin çıkması da başkentte oldukça panik yarattı.³³ Küçük bir kasabada yaşanan bu savaşta öyle görünüyor ki Birlik ordusu kendi içlerinde yaşadığı gülünç durumu telafi etmek istemiştir. Bunun için insan dışı bir yola başvurarak Konfederasyon askerlerini trende yakmıştır.

21 Temmuz sabahı ise Federal (Birlik) ordusu, Manassas kavşağından üç mil uzaklıkta olan Bull Run bölgesine doğru ilerledi. Bu bölgede Konfederasyon ordusunun bataryaları vardı. Taraflar arasında yaşanan dokuz saatlik savaşın ardından Konfederasyona ait üç batarya Federal Birlikleri tarafından ele geçirildi. Daha sonra Konfederasyon askerleri federal birliklere saldırdı. Federal birliklerini bir panik sardı ve kargaşa içerisinde sahadan geri çekildi. Konfederasyon askerleri, Federal askerlerini Fairfax'a kadar takip etti. Federal ordularına ait top ve Island bataryası, büyük miktarda silah, depo ve küçük silahlar, Konfederasyonun eline geçti. Federalin kaybı 500 ila 2.000 arasındadır. Konfederasyon askerleri de ağır kayıplar vermiştir.³⁴ Ohio'da konfederasyon ordusunun trende yakılması haricinde savaşın başladığı zamandan temmuz ayına kadar konfederasyon ordusunun ağır kayıplar verdiğine dair gazetede bir ibare geçmemiştir. Manassas'ta gerçekleşen bu savaşta konfederasyon ordusunun da ağır kayıplar verdiğine yer verilmiştir. Ancak bu haberdeki en önemli detay Birlik ordusunun yeniden ağır bir yenilgiye uğramasıdır.

Birlik Ordusu Generali Butler komutasındaki ordu deniz hareketi düzenledi. 28 Ağustos'ta Hatteras Körfezi girişinde yer alan Konfederasyon askerlerine ait kaleleri bombardımana tuttu. Ertesi gün kırk beş subay ve altı yüz askerden oluşan garnizon teslim oldu. Bu askerler savaş esiri olarak sayıldı. Federaller, konfederasyon ordusuna ait 25 topu, 1000 silahı ve üç gemiyi ele

³¹ *The Sun*, London, 13 Haziran 1861, s. 1.

³² *The Sun*, London, 28 Haziran 1861, s. 5.

³³ *The Sun*, London, 1 Temmuz 1861, s. 2.

³⁴ *The Sun*, London, 5 Ağustos 1861, s. 6.

geçirdi. Kuzey limanlarında bulunan Güney'in mülkiyetine ait elli gemiye de el konuldu.³⁵ Yaşanan altı aylık iç savaşta Birlik ordusu ilk defa tam anlamıyla Konfederasyon ordusuna karşı galip gelmiştir. Hatteras'ta yaşanan bu savaş Birlik ordusunu motive etmesi açısından çok önemlidir.

Lexington, ve Missouri şehirlerinde de bir savaş meydana geldi. Konfederasyon General'i Price, Federal Birliğin sağlam yer edinmiş bir Albay'ı olan Mulligan'ı yendi. İsyanlıların kaybı 4.000, Federallerin kaybı ise 800 kişiydi.³⁶ Ancak Konfederasyon ordusu Generali Price 30.000 askerle Federallere Missouri'de yeniden saldırdı. Federallerin sayısı ise 3.500'dü. Saldırının ertesi günü devam edeceği düşünülüyordu, bu sırada federallere 4.000 asker takviye gelmesi planlanıyordu. Ancak General Prince, geri çekilmedi ve altı yüz Konfederasyon askeri Missouri'de, Federal ordusunu ağır bir yenilgiye uğrattı.³⁷ Hatteras'ta yaşanan zaferin ardından Birlik ordusu kendisine daha çok güveniyordu ve Konfederasyon ordusunu oyalayabilirse gelecek yardım ile kazanabileceklerine inanıyorlardı. Ancak istenilen olmadı ve Konfederasyon ordusu geri çekilmeyerek karşı saldırıda bulundu. Bu durum Birlik ordusunun yeniden ağır kayıplar vermesine yol açtı.

Birlik Generali Fitx Porter ise tümeniyle beraber bir inceleme yapmaya karar verdi. Çünkü Potomac Nehri üzerindeki engellerin kaldırılması gerekiyordu. Bu bölgeye 100.000 kişilik bir ordu ve erzak malzemelerinin götürülmesi gerekirse ve iletişim geliştirilmezse bu durum Birlik ordusu için bir felakete dönüşebilirdi. Bu nedenle bir inceleme yapıldı. İncelemenin sonucunda, Annapolisten, Baltimore Demiryolunun Washington şubesi kavşağına kadar ikinci bir demiryolu hattı döşenmesine ve Potomac Nehri üzerindeki olabilecek engellerin etkilerinin azaltılmasına karar verildi. Böylece sadece Potomac üzerindeki engellerin orada kalmasının yanında, Chesapeake'den malzeme temin edilmesinin de kolaylaşacağı ön görülüyordu.³⁸ Birlik Ordusu'nun bu ön görüşü oldukça işe yaramıştır. Birlik ordusu savaşta demir yollarının önemini kavramış ve demir yollarının sayısını arttırmıştır. Ulaşım ve iletişim sorunlarını çözmeleri, ilerleyen zamanlarda kendi aleyhlerinde giden bu süreci tamamen tersine çevirmiştir.

Federal Hükümete ait filo da Konfederasyon'a ait Güney Carolina eyaletinde yer alan Port Royal şehrini bombaladı. Dört saat süren çatışmanın ardından Konfederasyon askerleri kaleleri terk ederek, hızla geri çekilmeye başladılar. Federaller iki kaleyi, kırk üç silahı, askeri teçhizat ve birçok değerli belgeyi ele geçirdi. 15.000 kişiden oluşan Federal ordu, Güney Carolina'nın Beaufort kentine gitti ve yerleşti. Beaufort'un gelecekteki operasyonlar için merkez üssü olacağı belirtildi. Bombardıman sırasında sekiz federal, yüz konfederasyon askeri öldürüldü.³⁹ Commodore Foote komutasındaki yedi Federal savaş gemisi de altı şubatta Tennessee Nehri üzerindeki Henry Kalesi'ne saldırdı. Savaş gemileriyle bir buçuk saat süren şiddetli çatışmanın ardından bir Konfederasyon generali ve 60 mahkûmla birlikte Henry Kalesi teslim olmak zorunda kaldı. Kalenin içerisinde 20 silah da bulundu.⁴⁰ Yaşanan bu iki savaşla da görülüyor ki savaşın başladığı zamandan beri Birlik ordusu karada gösteremediği başarıları deniz savaşlarında gösterdi. Deniz savaşları ve Demir yollarında Birlik ordusunun başarılarını artması, özellikle 1862-1863 yılları arasında yaşanan savaşlarda önemli başarılar elde etmesine neden oldu. Bu yıllarda Birlik ordusu, Konfederasyon ordusuna karşı ağır yenilgiler yaşamamıştır. Birlik ordusu en fazla kaybı 1864 yılında yaşamıştır.

Carolina eyaletine bağlı Roanoke Adasında da üç gün süren bir çatışma yaşandı. 9 Şubat akşamı Roanoke Adası, Birlik ordusu tarafından ele geçirildi. Çatışmanın devam ettiği öğle saatlerinde Konfederasyon Komutanı Commodore Lynch bir filo hazırladı ve filoyu

³⁵ *The Sun*, London, 14 Eylül 1861, s. 2.

³⁶ *The Sun*, London, 30 Eylül 1861, s. 6

³⁷ *The Sun*, London, 2 Ekim 1861, s. 6

³⁸ *The Sun*, London, 12 Kasım 1861, s. 8.

³⁹ *The Sun*, London, 25 Kasım 1861, s. 6.

⁴⁰ *The Sun*, London. 20 Şubat 1862, s. 6

Konfederasyon ordusundaki arkadaşı General Wise'a yardım için Currituck Sound bölgesine gönderdi. Birlik hücumbotları, Lynch'in komutasındaki hücumbotlarına ateş açarak öğleden sonra saat beşte konfederasyon ordusunun hücumbotları batırıldı, iki hücumbotu da ele geçirildi. Sabaha kadar süren çatışmanın ardından, Konfederasyon askerleri saat sekiz civarı teslim oldu.⁴¹ Güneyde ise, Güney Konfederasyon Başkanı olarak Jefferson Davis seçildi. Davis bir açılış konuşması yaptı. Konuşmasında, Kongre'de on üç eyaletin temsil edildiğini, on bir eyaletin seçim kurulunda oy kullandığını ve kullanılan oyların tamamını aldığını belirtti.⁴² Savaşın başlarında Bay Davis Konfederasyon ordusunun başına komutan olarak atanmıştı. Bu süreçte Konfederasyon ordusu önemli başarılar elde ediyordu. Ancak görülüyor ki kendisinin komutanlığı bırakıp Konfederasyon Başkanı olması orduda iyi sonuçlara neden olmadı.

Mart ayının 6'sında Konfederasyon orduları saldırıya başladı. Konfederasyon saldırıyı akşam saat 16.00'da Birlik'e takviye kuvvetlerinin gelmesiyle kesmek zorunda kaldı. Sabah saat 11'de konfederasyon askerlerinin saldırmayla, çatışma yeniden başladı. Tüm hat boyunca piyade hücumu ile çapraz ateş içerisine alınan konfederasyon ordusu büyük bir bozguna uğratıldı. Oldukça ağır kayıplar verildi, bu nedenle ölümlerin sayısı hakkında kesin bir bilgi verilemiyor.⁴³ Ayrıca Corinth şehrinde de en büyük ve kanlı muharebelerden biri gerçekleşti. Pazar sabahı konfederasyon askerlerinin saldırmayla savaş başladı. Konfederasyon ordusu tamamen bozguna uğradı. Konfederasyon ordusunun sayısı 60.000, Birlik ordusunun sayısı takviye kuvvet gelmeden önceki sayısı yaklaşık 38.000'di. Her iki tarafın kayıpları da oldukça fazladır. Birlik'in 18.000 ila 20.000 arasında ölü, yaralı ve kayıpları var. Konfederasyon ordusunun sayısı ise 35.000 ile 40.000 olduğu tahmin ediliyor.⁴⁴ Yaşanan her iki çatışmada tarafların oldukça ağır kayıplar verdiği belirtiliyor. Birlik ordusuna her iki savaşta takviye kuvvetin geldiğini görebiliyoruz. Ancak gazetede haberlere göre Konfederasyon ordusuna takviye kuvvetin gelip gelmediğine dair bir bilgi sahibi değiliz. Özellikle Konfederasyon ordularına ait gelişmeler *The Sun* gazetesinde oldukça az işlenmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri Gemisi Hartford, New Orleans şehri açıklarında demir attı. Birlik ordusu gemisiyle 13 hücumbot ve 18 topluk bir koçu, Manassas'a saldırı yapmak için gönderildi. Manassas ve Mississippi arasında set vardı. İki taraf da hızla birbirine yaklaştı ancak bir sonuç alınamadı. Nisan ayının 29'da kalelerin teslim olduğu, koçbaşlarının havaya uçtuğu ve iki kalenin üzerinde de Amerikan bayrağının dalgalandığı istihbaratı geldi.⁴⁵ Bu savaşta Birlik ordusu, denizdeki başarılarını Konfederasyon ordusuna bir kez daha kanıtlamıştır. Ayrıca Manassas'a saldırı düzenlemek için giriştiği bu hazırlık aşamalarından Birlik ordusunun askeri teçhizat durumu daha iyi anlaşılmiştir.

Konfederasyon ordusu Virginia eyaletine bağlı Winchester şehrindeki Birlik ordusuna şafak vakti saldırdı. Konfederasyon tümenlerinden Ewell ve Jackson'nın tümenlerinin sayısının 15.000 olduğu tahmin ediliyor. Her iki tarafta ateş altına alındı. Birlik'in sol kanadı sağlam bir şekilde yerini korudu ancak sağ kanat geri çekilmek zorunda kaldı. General Ewell ve Johnson'nın komutasındaki konfederasyon ordusu ile Winchester'da karşı karşıya gelen General Banks onlarla altı saat savaştı, Martinburg yönüne çekildi. Konfederasyon askerleri Winchester'dan, Harpers Ferry'ye doğru ilerlemeye başladı.⁴⁶ Denizde aldığı ağır yenilgiden sonra Konfederasyon ordusu kendisini toparlamış, yeniden başarılı bir saldırıda bulunmuştu. Özellikle yaptığı ani saldırı Birlik ordusunun toparlanmasına imkân vermemiştir.

Birlik Ordusu ve Konfederasyon arasında Richmond'da bir savaş gerçekleşti. Bu savaşın ardından Birlik ordusu Generali Casey'in kuvvetleri, hastalıkların etkisiyle 6.000 kişiye düştü.

⁴¹ *The Sun*, London, 24 Şubat 1862, s. 6.

⁴² *The Sun*, London, 12 Mart 1862, s. 6.

⁴³ *The Sun*, London, 26 Mart 1862, s. 5.

⁴⁴ *The Sun*, London, 23 Nisan 1862, s. 5.

⁴⁵ *The Sun*, London, 23 Mayıs 1862, s. 8.

⁴⁶ *The Sun*, London, 10 Haziran 1862, s. 4.

General Casey, Richmond'un 7 mil uzağında bulunan Williamburg merkezine mevzisini konumlandırdı. Konfederasyon askerlerini Chichahominy Nehri'nin ötesine sürmek istiyorlardı, bunun için yönünü sol kanatta bulunan General Mclellan'a çevirmek istiyordu. Ancak cuma günü öğleden sonra müthiş bir fırtına çıktı ve kesintisiz şiddetle devam etti. Chickahominy Nehri üzerinde geçilmesi planlanan iki köprü yıkıldı. Sabah karşılıklı çatışmalar yaşandı ve Birlik ordusu 2.000'den fazla kişiyi kaybetti. Cumartesi günü zaferlerini kutlayan isyancılar,⁴⁷ pazar günü Birlik ordusunu Chickahominy Nehri'nin ötesine süreceklerinden oldukça emindiler ama Heintzelman ve Sumner'in eğitilmiş birlikleriyle karşılaştılar. Böylece savaşın seyri değişti. İsyancılar çatışmada ağır yaralar aldılar, kimisi arkalarında birçok adamlarını, subaylarını, erlerini bırakarak kaçtılar. İsyancıların sahada kalan ölü sayısı 1.200 kişiydi. Birlik ordusunun ise iki günlük çatışmada ölü ve yaralı sayısı yaklaşık 3.000 kişiydi.⁴⁸ Amerikan iç savaşı başladığından beri savaş, Güney eyaletlerine yakın kısımlarda seyrediyordu. Savaşın hiçbir cephesi Kuzey eyaletlerine yakın değildi. Bu durumda doğal olarak Güney'in askerinin cephede daha fazla olması ve takviye kuvvetlerinin savaş alanına daha erken gelmesi, beklentisi yaratıyor. Ancak savaş, Güney'in başkenti Richmond'a oldukça yakın bir bölgede gerçekleşiyor olmasına rağmen Konfederasyon ordusu geri püskürtülmüştür. Bu savaş, Kuzey'in ordu sistemini ve ulaşım yapısını kanıtlar niteliktedir.

İsyancılar Tennessee eyaletine bağlı Memphis şehrine top atışlarında bulundu. Birlik askerleri de eşit şekilde karşılık verdiler. Fakat federal süvariler keşif yapmak isterlerken pusuya düşürüldüler. Büyük kayıplar yaşandı. Ardından Birlik Ordusu Albayı Cheseret, konfederasyon askerleriyle yeniden bir çatışma içerisine girdi. Cheseret onları buldukları yerden uzaklaştırdı ve kampı ele geçirdi.⁴⁹ Birlik ordusu ağır kayıplar yaşasa da kısa sürede kendisini toplayabiliyordu. Karşı saldırı yaparak konfederasyon ordusunu buldukları konumdan uzaklaştırabiliyordu. Ancak Konfederasyon ordusunun yapabildiği tek şey geri çekilmelerdi. Kayıplarını telafi edene kadar geri çekiliyordu. Ardından Birlik ordusuna yeniden saldırıyordu. Bazı saldırıları ise Birlik ordusuna gözdağı mesajı vermek için atılan adımlardı. Bunlardan birisi de Kuzey'in öğrenci grubuna saldırmasıdır.

Chickahominy ile Pamuuky arasındaki iskelede kalan öğrenciler Konfederasyon askerlerinin saldırısına uğradılar. Yaklaşık 150 kişilik başka konfederasyon askerleri grubu ise bir tren istasyonuna saldırdı. Saldırganların bazıları vagonlarda yanarak öldü bazıları esir alındı. Ayrıca Konfederasyon ordu sayısı giderek artmaya başlamıştır. Batı Virginia'da bulunan Konfederasyon Komutanı Jackson'ın 12.000 asker daha aldığı, Richmond'daki ordu sayılarının da 200.000'e ulaştığı söyleniliyor.⁵⁰ Konfederasyon ordusu savaşın süresi uzadıkça kapıldıkları endişe gazeteye yansıyan haberden de oldukça anlaşılabilir. Savaş uzadıkça cephede Birlik ordusuna karşı kazanamadığı zaferleri siviller üzerinden gerçekleştirmeye çalışıyordu. Orduya gerektiği zamanlarda takviye sağlanamadığı için çarpıştıkları her cephede oldukça fazla insan kaybediliyordu. Kaybettiği insan sayısının arasını kapatmak için daha fazla insanı ordusuna katmaya çalışıyordu.

Richmond'daki yedi günlük saldırıda Birlik'in ölü ve yaralı sayısı 60.000 kişidir. İsyancıların da kayıpları oldukça fazladır. İsyancıların ölü ve yaralı sayısının 75.000 kişidir. Yeni yaşanan kayıpların 37.000 olduğu, toplamda isyancıların kaybının 97.000 olduğu tahmin ediliyor. Birlik ordusu da Washington'dan çıkarken 220.000 kişiydi. Geri dönen kişi 90.000'den az kişiydi. Son yedi gündeki yaşanan savaşta bu ordu sayısı 66.000 kişiye indi.⁵¹ Konfederasyon ordusu başkente yakınlığının avantajını kullanmayı bu savaşta gösterebilmiştir. Ancak Richmond'da daha yeni ordu sayılarının 200.000 kişiye ulaştığı haberi verilmişti. Birlik ordusunun ise

⁴⁷ Gazetenin bazı haber kaynaklarında konfederasyon askerleri için "isyancılar" ifadesi geçmektedir.

⁴⁸ *The Sun*, London, 16 Haziran 1862, s. 4.

⁴⁹ *The Sun*, London, 23 Haziran 1862, s. 4.

⁵⁰ *The Sun*, London, 10 Temmuz 1862, s. 4.

⁵¹ *The Sun*, London, 23 Temmuz 1862, s. 6.

Washington'dan geldiğinde ordu sayısı 220.000 kişiydi. Yaşanan bu savaşta her iki taraf da oldukça ağır kayıplar verdi. Ancak kendi yaşadıkları topraklardan oldukça uzakta olan Birlik ordusu için, önemli sayıda askerini muhafaza edebilmesi ve geri dönebilmiş olmaları oldukça önemlidir.

Konfederasyon güçleri 23 Ağustos'ta yeni bir saldırı daha gerçekleştirdi. Virginia eyaletine bağlı Rappahannock istasyonuna saldırdı. Federal askerleri Rappahannock şehrini terk etmek zorunda kaldı. Federaller, 10 mil uzaklıktaki Warrenton kavşağına çekildi. 26 Ağustos'ta sayıları 2.000 ile 7.000 arasında olduğu tahmin edilen Konfederasyon kuvveti, Federal ordunun arkasında bulunan Manassas Kavşağına saldırdı. Federaller Manassas'tan da sürüldü. Ayrıca dokuz silahtan oluşan bataryasını da kaybetti. Konfederasyon askerleri bütün binaları ve değerli mülkleri yok etti, telgrafları kesti ve demir yollarını bozdu. Ardından Konfederasyon askerleri Bull Run Bridge'e doğru ilerleyerek buradaki Federalleri buradan da sürdüler. Federal süvarileri Fairfax bölgesine doğru ilerledi. General M'Dowel birliklerini Gainsville üzerinden Manassas'a geçen Konfederasyon askerleri üzerine sürdü. 27 Ağustos'ta Manassas'ta iki ordu karşılaştı. Yapılan savaşın ardından konfederasyon ordusu tamamen bozguna uğradı. Konfederasyon komutanı Jackson, Virginia eyaletine bağlı Centreville şehri üzerinden geri çekilmeye başladı. 28 Ağustos günü öğleden sonra Centreville'nin altı mil batısında yeniden şiddetli bir çatışma yaşandı. 30 Ağustos sabahı Centreville şehrinin Bull Run bölgesinde son bir çatışma yaşandı. Bu çatışmada iki alay ele geçirildi. Konfederasyon ordusu yeniden geri püskürtüldü. Federal ordusu Generali Pope, 1.000 esir ve bir miktarda top ele geçirdi.⁵² Haberde de görüldüğü gibi Konfederasyon ordusunun başarıları kısa sürede tersine çevrilmiştir. Ancak bu çatışmada bizim için en önemli nokta, Konfederasyon ordusunun savaşta ulaşımın önemini daha iyi kavradığının anlaşılmasıdır. Konfederasyon ordusu, Birlik ordusuna karşı kesin bir zafer kazanamayacaklarını anladıkları her seferinde ulaşım ağlarını kesmeye çalışmıştır.

Birlik askerleri, Konfederasyon askerlerini Frederick bölgesinden püskürtmeye devam etmiştir. 14 Eylül'de yaşanan çatışmada İsyancılar Middletown şehrinden uzaklaştırılmıştır. Pazar sabahı çatışma yeniden başlamıştır. Saat ikiye kadar süren çatışmada ağırlıklı olarak topçu birlikleri kullanılmıştır. İsyancılar bataryalarını koruma altına alarak, Birlik ordusunun ilerleyişini durdurmak için bombardımana tuttular. Saat beşte bir saldırı emri verildi ve birlik ordusu ileri atıldı. İsyancılar düzensiz ordularını yeniden saha içerisine sokmakta başarısız oldular ve geri çekilmek zorunda kaldılar. İsyancılar, Tennessee eyaletine bağlı Jonesborough şehrine doğru yokuştan hızlı ve düzensiz bir şekilde geri çekildiler. Birlik ordusu hava kararınca kadar, 2 mil boyunca isyancıları takip etti. İsyancıların toparlanmalarına izin verilmeden saldırıldı ve isyancılar dezavantajlı hale getirilerek püskürtüldü. İsyancılar ölü ve yaralılarının çoğunu sahada bırakmak zorunda kaldı.⁵³ Yaşanan çatışmalar oldukça uzun ve belli aralıklarla sürüyordu. Savaş uzadıkça konfederasyon ordusu kendi içerisindeki dağınık yapıyı toparlamada zorlanıyordu. Yaşanan ağır kayıplara rağmen yine de savaş devam ediyordu.

Tennessee eyaletinde yeni bir saldırı daha gerçekleşmişti. Bu saldırı Tennessee eyaletine bağlı Murfreesboro şehri yakınlarında 31 Aralık sabahı gerçekleşti. Birlik ordusundan dört müdavim alayı ve komutanların birçoğu öldürüldü. Saat öğleden sonra 2'yi gösterdiğinde General Thomas, isyancıların merkezine girdi ve isyancıları bir mil kadar öteye sürdü. Çatışma saat 22.00'ye kadar devam etti. Birlik'in kayıpları oldukça ağırdı. Toplam ölü ve yaralı sayısı 2.500'dü.⁵⁴ Konfederasyon ordusu bir zafer kazanamıyor ancak Birlik ordusuna da aynı zamanda ağır kayıplar yaşatıyordu. Bu durum Birlik ordusunun direncini de zorlamaya başlamıştı. Bu durum Birlik ordusunun ek önlemler almasına neden olmuştur.

Kuzey'de askerlik zorunlu haline gelmiştir. Askerliğin zorunlu hale gelmesi tüm insanların aklını meşgul etmeye başlamıştır. Askerlikten muaf olmak için 300 dolar verilmesi

⁵² *The Sun*, London, 9 Eylül 1862, s. 6

⁵³ *The Sun*, London, 30 Eylül 1862, s. 4.

⁵⁴ *The Sun*, London, 15 Ocak 1863, s. 8.

kararlaştırılmıştır. Ancak muaf olanlar ve olmayanlar eşit derecede mi olacağı kafalarda bir tartışma konusudur. 300 doları veremeyen ve çalışan sınıfları askere almak kargaşalar yaratabilir.⁵⁵ Birlik ordusu, Konfederasyon ordusunun bu kadar direnç gösterebileceğini düşünmüyordu. Konfederasyon ordusundan beklenmeyen bu direnç savaşı uzatmıştır. Bu nedenle Birlik ordusu da Güney'deki gibi zorunlu askerlik sistemini kabul etmek zorunda kalmıştır. Ayrıca *The Sun* gazetesinde zorunlu askerlik sisteminin getirebileceği kargaşalarda eleştirilmiştir.

Konfederasyon ordusu ise, Virginia eyaletine bağlı Chancellorsville şehrinde 3 Mayıs günü Birlik ordusuna karşı bir saldırıda bulundu. Birlik Komutanı Sickles'in hattına isyancıların beş tümeni birden saldırdı. Ölü ve yaralıları yığınlar halinde toprağı kaplıyordu. Birlik Ordusu Komutanı Mott'un tugayı on beş ayrı hücum yaparak yedi standı ele geçirdi. Can kaybı oldukça fazladır. Esirlerin sayısı ise 2.000 civarındadır.⁵⁶ Bu savaş, Amerikan iç savaşının en önemli çatışmalardan biridir. Virginia'da yani Güney eyaletinde yaşanmasına rağmen yine konfederasyon ordusu başarılı olamamıştır. Yine de her iki tarafta da ağır kayıplar vermiştir. Ölü ve yaralı sayısının bütün cephe sahasını kapladığı bir savaştır.

Mississippi eyaletine bağlı Vicksburg şehrinde de bir saldırı gerçekleşmiştir. Ancak bu saldırıdan kesin bir sonuç alınamamıştır. Ayrıca Konfederasyon komutanı Kirby Smith'in 10.000 kişilik ordusuyla Vicksburg'un 20 mil yukarısında kalan Bend bölgesini işgal ederek General Grant'a gelebilecek malzemelerin önünü kesmeye çalışmıştır.⁵⁷ Konfederasyon ordusu, savaşta başarı elde edemedikçe alternatif yollar elde etmeye çalışmıştır. Bunlardan birisi de Birlik ordusuna gelebilecek yardımların kesilmesidir. Savaş Güney'de olmasına rağmen kendilerine yardım oldukça zor sağlanıyordu. Birlik ordusu ise yardımı daha hızlı bir şekilde elde edebiliyordu.

İsyancılar Batı Virginia eyaletine bağlı Harpers Ferry kasabasından Maryland eyaletine bağlı Baltimore bölgesine kadar tüm Baltimore ve Ohio Demiryolu köprülerini yıkmıştır. Bu yıkımı otuz altı saat içerisinde gerçekleştirdiler. Birlik Komutanı General Kelly, Maryland eyaletine bağlı Cumberland şehrinde isyancılara rastladı. İsyancıları kasabanın dışarısına sürdü. Kuzey'den İsyancıların Blue Ridge, Rappahannock, Bull Run ve Frederick şehirlerinden temizlendiği bildirildi. Frederick'e gelen trenin 23 Haziran'da sağ salim şehre vardı. Bölge tamamen Federallerin eline geçti.⁵⁸ Konfederasyon ordusu elinden gelen her şeyi deniyordu. Özellikle Birlik ordusuna gönderilen trenlerin önünü kesmeye çalışıyordu. Birlik'e karşı saldırılar düzenliyordu. Ancak bir başarı elde edemiyordu.

Gettysburg şehrinde ise, 1 Temmuz günü öğleden sonra saat dörtte, bir savaş gerçekleşti. Birlik Ordusu Generali Longstreet ordusunu Konfederasyon ordusuna karşı yokuş yukarı bir şekilde nadir olarak tanık olunan bir savaşın içerisine soktu. Longstreet'in saldırısı başarılı oldu. Ancak yeni bir saldırı durumunda galip gelebilecek sayıda adamı yoktu. Bu nedenle savaş ertesi gün yeniden başladı ve gecenin alacakaranlığına kadar devam etti.⁵⁹ Yaşanan bu çatışma stratejisine tarihte oldukça az rastlanmaktadır. Komutan Longstreet'in alışılmışın aksine düşmana yokuş aşağı değil, yokuş yukarı şeklinde saldırması gazete de övgüyle bahsedilen bir durumdur.

17 Ekim'de ise Birlik Komutanı General Meade'nin ordusu Manassas'a geri çekilmek zorunda kaldı. Konfederasyon komutanı Lee, yeniden Bull Run savaş alanı ve Kuzey'deki Londra Talley'e giden yolu işgal etti. Konfederasyon askerleri on dört ekim sabahı Catlett istasyonu ile Warrenton arasında süvarilere ve ikinci kolordudaki bataryalara saldırdı. Saldırı, Birlik ordusu tarafından geri püskürtüldü. Öğleden sonra Konfederasyon komutanı Hill, Birlik'in ikinci kolordusunu kesmek için bir saldırıda bulundu. Ayrıca Konfederasyon Generali Lee'de beşinci

⁵⁵ *The Sun*, London, 26 Mart 1863, s. 8.

⁵⁶ *The Sun*, London, 18 Mayıs 1863, s. 8.

⁵⁷ *The Sun*, London, 23 Haziran 1863, s. 14.

⁵⁸ *The Sun*, London, 6 Temmuz 1863, s. 5.

⁵⁹ *The Sun*, London, 18 Ağustos 1863, s. 12.

kolordusuna saldırdı. Birlik ordusu isyancıları büyük bir katliamla geri püskürttü. İsyancıların ölü ve yaralıları Birlik'in elinde kaldı. Yine de isyancılar pes etmedi, iki tarafta hava kararınca kadar topçu ateşlerini sürdürdü.⁶⁰ Savaşın gidişatı iki taraf içinde oldukça yıkıcı olmaya başlamıştır.

Kasım ayının yirmi dört ila yirmi altısı arasında Tennessee eyaletinde yeni bir çatışma daha yaşanmıştır. Tennessee eyaletine bağlı Chattanooga şehrinde gerçekleşen çatışmada Federallerin bin mahkûmu ve 30 topu Konfederasyon ordusunun eline geçmiştir. Üç gün süren bu çatışmada Federallerin kayıpları 3.000 ile 4.000 arasındadır.⁶¹ Tennessee eyaletinde yaşanan savaşlar oldukça artmıştı. Federal ordusu da Konfederasyon ordusu gibi ağır kayıplar vermeye devam ediyordu.

Birlik Komutanı Generali Meade ise, Konfederasyon komutanı General Lee'nin Mine Run Vadisi'ndeki saldırısıyla Rapidan bölgesine çekildi. Meade'nin çatışmadaki kaybı 1000 kişiydi. Perşembe günü Konfederasyon Komutanı Mostyn, Meade'nin Culpepper yakınlarındaki karargahını yaktı. Cuma günü de konfederasyon komutanlarından General Rosser, Meade'in arkasından dolanarak bir baskın düzenledi ve bazı mühimmat vagonlarıyla birlikte atlarını ele geçirdi.⁶² Konfederasyon ordusu, Birlik ordusunun gücünü kırabilmek için karargahlarını yakıyor ve mühimmatlarına el koyuyordu. Böyle yaparak Birlik ordusunu yıpratmak istiyordu. Ele geçirebildikleri her şey, Konfederasyon ordusu için o günü kurtarmak gibiydi.

Konfederasyon ve Birlik ordusu arasında Tennessee eyaletinde bir savaş daha meydana geldi. Konfederasyon Generali Longstreet, Tennessee vadisine doğru geri çekilmeye başladı. Birlik askerleri ise Clinch Dağı'na kadar Konfederasyon askerlerini takip etti. Ancak General Longstreet, Knoxville üzerine kuşatma operasyonlarına başladı. Harristown demiryolu üzerinden Richmond'a, Bristol'dan güneye ve Holston Nehri'nin kuzey-güney kıyılarına kadar ilerledi ama kuşatmasını kaldırarak Bristol'a doğru geri çekilmek zorunda kaldı.⁶³ Uzun zaman sonra Birlik ordusu bir başarı elde etmeden geri çekilmek zorunda kalmıştır.

Birlik Komutanı Sherman ise, 25.000 ila 30.000 askeriyle Ouitman, Mobile ve Ohia Demiryollarına herhangi bir sorun yaşanmadan ulaştı. Ancak bu demir yollarında konfederasyon ordusuyla bir çatışma içerisine girdi. Yaşanan çatışmaların ardından Sherman, arkasında kalan demiryollarını ve köprüleri yıkarak on gün içerisinde 150 mil yol katetti. Konfederasyon Ordusu da Meridian bölgesini boşaltmak zorunda kaldı. General Forrest Meridian'ı boşaltan 6.000 kişilik Konfederasyon ordusuyla karşı karşıya geldi. General Sherman'da Bandon yakınında Konfederasyon Komutanı Polk'u yenilgiye uğrattı. 12.000 kişilik mahkûmu da ele geçirildi.⁶⁴ Bu çatışma da oldukça önemlidir. Konfederasyon ordusu, Birlik ordusuna yardım gelmesini yine önleyememiştir. Ayrıca bir süredir demiryollarının öneminin farkına varan Konfederasyon ordusuna karşı, Birlik ordusu çatışmanın ardından demir yollarını tahrip ederek bölgeden ayrılmıştır. Birlik ordusunun bu hamlesinin nedeni oldukça açıktır. Kendisinden sonra Konfederasyon ordusunun bu demir yollarından yararlanabilme imkanlarını ortadan kaldırmış ve olası takip edilme risklerini de en aza indirmişlerdir.

26-27 Şubat'ta ise Konfederasyon ordusunun Mobile Kalelerine yönelik saldırıları başladı. Tunnel Hill'i işgal ettiler. Federalleri Florida'da ciddi bir şekilde geri püskürttüler. Birlik hükümeti ayrıntıları saklıyor ve resmi olmayan bir rapora göre Jacksonville'in ilerisinde 15.000 kişilik Konfederasyon ordusuna karşı, Federallerin 500 ile 1.300 asker ve ateşli silah kaybına uğradığı söyleniyor.⁶⁵ Konfederasyon ordusu bu savaş ile morallerini yeniden kazanmıştır. 1862-1863 yılları konfederasyon ordusu için adeta keder yılları gibi geçmiştir. Bu nedenle Birlik

⁶⁰ *The Sun*, London, 29 Ekim 1863, s. 2.

⁶¹ *The Sun*, London, 12 Aralık 1863, s. 10.

⁶² *The Sun*, London, 16 Aralık 1863, s. 2.

⁶³ *The Sun*, London, 21 Aralık 1863, s. 5.

⁶⁴ *The Sun*, London, 7 Mart 1864, s. 6.

⁶⁵ *The Sun*, London, 11 Mart 1864, s. 2.

hükümetinin bu savaşın ayrıntıları saklıyor olması oldukça dikkat çekicidir.

Konfederasyon Ordusu, Nisan ayının 12'sinde ise, Pillow Kalesi üzerine bir saldırı gerçekleştirdi. Konfederasyon Generali Forrest savaş sırasında kısa bir süreliğine Birlik ordusuna ateşkes bayrağı gönderdi ve barışın sağlanmasını talep etti. Barışın sağlanması için de belli şartlar sundu; Kalenin ve garnizonun teslim edilmesini, kendi ordusunun Birlik ordusuna karşı avantajlı bir şekilde düzenlenmesini istedi. Birlik ordusunu komuta eden Binbaşı Booth ateşkes bayrağını reddetti ve çatışma yeniden başladı. Daha sonra konfederasyon ordusundan ikinci bir bayrak daha geldi yeniden reddedildi. Bu sırada bu iki bayrağın geliş ve reddediliş süreleri Konfederasyon ordusuna yeni mevzilere yayılma açısından avantaj sağladı. Birlik ordusu geri çekilmek zorunda kaldı. Yaşanan çatışmada Birlik'in ordusu nispeten az sayıda asker kaybetmişti. Ancak isyancılar geri çekilmiş ve teslim olmuş bir ordunun üzerine gelerek kaleyi kuşattı. Birlik ordusunun içerisinde bulunan beyazlara ve siyahlara karşı ayrı ayrı katliamda bulundular. Hem beyazlar hem de siyahlar süngüye vuruldu ya da kılıçla öldürüldü. Cesetler korkunç bir şekilde parçalandı. Çocuklar ve kadınlar öldürüldü. Ölü ve yaralı zenciler yığınlar halinde yığılıp yakıldı. Birlik güçlerine katılan çok sayıda vatandaş hayatını kaybetti. 600 kişilik garnizondan 200 kişi hayatta kaldı. Bazı ölümler gömülmeye, yaralılar da vapura taşınmaya çalışıldı ama gemiye bindirilmeye çalışılan 57 kişiden 8'i daha gemiden yukarı çıkarılmaya çalışırken öldü. Vapur Kahire'de acı çeken yaralıları bıraktı. İsyancılar çok sayıda silahı ele geçirdi.⁶⁶ Pillow Kalesi'nde yaşanan bu savaş, *The Sun* gazetesinin en ses getiren haberlerinden biridir. Konfederasyon ordusunun ateşkesin sağlandığı kısa bir sürede kadın, çocuk demeden herkesi öldürmesi, insanları üst üste yığarak yakması gazetede konfederasyona karşı nefretin hissedildiği bir şekilde eleştirilmiştir.

Federal Ordusu Komutanı General Banks ise, Konfederasyon ordusuyla Sabine Kavşağı'nda 8 Nisan'da şiddetli bir çatışmanın içerisinde girdi. Federaller ordusunu ve silahlarını sahada bırakarak geri çekilmek zorunda kaldı. Savaş federallerin yenilgisiyle sonuçlandı. Çatışma sırasında Federaller 3.500 asker, 18 silah ve 300 vagon kaybetti. Konfederasyon askerleri ise Kuzey Carolina bölgesine de saldırıp bu bölgeden 1.500 mahkûm ve 30 silah daha ele geçirdi. Kuzey'de Konfederasyon ordusunun yakaladıkları 150 zenci askeri öldürdüğü söyleniyor.⁶⁷ Mobile, Pillow savaşlarının ardından Konfederasyon ordusu sabine kavşağında yeni bir zafer daha elde etmiş oldu. Federallerin asker kaybetmesinin yanında silah ve vagon kaybetmeleri de oldukça önemlidir. Çünkü Birlik ordusu ihtiyaçlarını trenler yoluyla karşılıyordu ve vagonlarda yalnızca yiyecek malzemesi temini de yapılmıyordu. Silah mühimmatları ve askerler de savaşın cephelere bu vagonlar ile yollanıyordu. Bu nedenle Birlik için tren büyük bir önem arz ediyordu.

10 Mayıs'ta ise Birlik ordusu Generali Meade, Rapidan bölgesini sorunsuz geçmişti. Ancak Konfederasyon Komutanı General Lee tarafından bir saldırıya uğradı. Çatışma Chancellorsville savaşının yakınında zemin olarak sık ağaçlarla kaplı bir bölgede gerçekleşti. Bu nedenle topçuların devreye girmesi imkansızdı. Her iki tarafta toplarını kullanamıyordu. Çatışma göğüs göğse ve tüfekler ile gerçekleştirildi. Çatışmadaki toplam ölü ve yaralı sayısı 16.000'di. Savaş ertesi gün "Vahşi Doğa" olarak adlandırılan yerde devam etmişti. Birlik ordusu komutanı Grant çatışmada geri püskürtüldü. Savaşta Federallerin kayıplarının 12.000, Konfederasyonların kayıplarının ise yine 12.000 civarıydı. General Grant, pazartesi sabahı Richmond'a vardı ve burada 2.000 kişiyi esir aldı. General Lee ile Spotsylvania Adliyesi'nde yaşanan bu çatışmada Fredericksburg sokaklarının tamamı yaralı askerlerle kaplandı. Federallerin tahminine göre yaralı sayısı 15.000'di.⁶⁸ Grant, Wildernes (Vahşi Doğa) ve Spottsylvania Adliyesi çatışmasının ardından Richmond'a yaklaşık 15 mil uzaklıktaki Hannovertown bölgesine gitti ve Pamunkey bölgesini geçerek yaklaşık üç mil uzaklıktaki bir mevkiyi ele geçirdi.⁶⁹ Federaller Wildernes ve Spottsylvania savaşlarından istedikleri başarıları elde edemedi. Bir kez daha Konfederasyon

⁶⁶ *The Sun*, London, 28 April 1864, s. 2.

⁶⁷ *The Sun*, London, 9 Mayıs 1864, s. 14.

⁶⁸ *The Sun*, London, 24 Mayıs 1864, s. 12.

⁶⁹ *The Sun* London, 13 Haziran 1864, s. 8.

ordusuna karşı kaybetmiş oldu. Bu savaşta General Grant'ın tek başarısı geri çekildikten sonra ele geçirdiği bir mevzisinin olmasıydı. 1864 yılında savaş adeta tersine dönmüş gibiydi.

Birlik Generali Grant'ın, Richmond üzerine yürüttüğü her hareket mağlubiyetle bitti. Ölen, yaralanan, kaybolan ve mahkumların toplamıyla 100.000 askerini kaybetti. Richmond bölgesinden dolambaçlı yollardan saparak Virginia eyaletine bağlı Mechanicsville vardı. Mechanicsville yakınlarında Konfederasyon ordusuyla yeniden karşılaştı. Konfederasyon ordusuyla bu bölgede üç gün boyunca çatıştı. Ancak erzak yetersizliği başlamıştı ve 7.500'den fazla askerini kaybetmişti. Bu nedenle Soğuk Limanı ve Mechanicsville'i terk edip Cnckahominy üzerinden Richmond'a yeniden ulaşmak istiyordu. Ancak işler Grant'ın istediği gibi gitmedi. Çatışma sahasından çıkamadı ve sahada 6000'den fazla askerini daha kaybetti.⁷⁰ Birlik Generali Grant'ın Richmond'a yaptığı her saldırı başarısız olmuştur. Bu durum *The Sun* gazetesinde açıkça dile getirilmiştir. Aslında Grant Richmond'a saldırarak savaşı bitirecek kesin hamleler yapmaya çalışmıştır. Çünkü Richmond, Konfederasyon Devleti'nin başkentidir. Birlik ordusu da bu mantıkla ilerleyerek Konfederasyon Ordusunun Başkentini düşürmek için uğraşmıştır. Ancak başarılı olamamıştır.

Federaller, başarısız Richmond saldırısının ardından temmuz ayının on sekizinde Atlanta'nın 8 kilometre doğusunda yer alan Decatur'u işgal etti. Konfederasyon Generali Hood, Federalleri Decatur bölgesinden çıkarmaya çalıştı ancak federaller tarafından geri püskürtüldü. Yirmi bir temmuzda yeniden bir çatışma daha yaşandı ve federaller şehri terk ederek geri çekilmek zorunda kaldı.⁷¹ General Hood, cuma günü yapılan savaşta zafer kazandıklarını ve 22 top ile 2.000 esir ele geçirdiklerini duyurdu.⁷²

6 Ağustos'ta ise Konfederasyon ordusu Maryland'ı yeniden işgal etti. Sabah saat 10.00'da Hancock, Shepardsdown ve Williamsport'dan her biri altı ile sekiz bin kişilik bir ordu halinde Maryland eyaletine bağlı Potomac bölgesini geçtiler. Hagerstown'u işgal ettiler. Üç koldan oluşan bu ordunun Cumberland ve Pittsburg'a doğru gittiği tahmin ediliyor.⁷³ Kuzey'in birer isyancı olarak gördüğü bu ordu, Kuzey'i oldukça zorlamaya başlamıştı. Kuzey, savaş çıktığında Güney'in bu kadar direnebileceğine imkân vermiyordu. Kuzey'in bu düşüncesine gazetede sıklıkla yer verilmiştir. Özellikle 1862-1863 yılları arasında güç dengesi Birlik Ordusuna doğru kaymış gibiydi. Ancak 1864 yılına gelindiğinde dengeler biraz daha değişmiştir.

Tennessee eyaletine bağlı Nashville şehrinde ise, Konfederasyon ve Birlik ordusu çatışmaya devam ediyordu. Yaşanan çatışmanın ardından 25.000 kişilik Konfederasyon ordusu Yellow Creek'teki Berland Nehri'ni geçti. Birlik Generali Grant'ta Konfederasyonların Stoney Creek-Weldon yolu üzerinden Weldon demiryoluyla malzeme temin etmesini engellemek için Komutan Warren'nin piyade tümenini ve iki süvari tugayını keşfe gönderdi. Komutan Warren, Notaway Nehri üzerindeki köprüyle beraber, 15 mil uzunluğundaki demiryolunu yok etti.⁷⁴ Birlik ordusu, Konfederasyonun saldırılarının iyice ciddiye bindiğinin farkındaydı. Bu nedenle, kendisi gibi Konfederasyon ordusunun demiryolları kullanmasına müsaade etmek istemiyordu. Demir yollarını imha ederek, konfederasyona gidebilecek malların önünü kesmek istiyordu. Böylece konfederasyon ordusunu giderek zayıflatmayı amaçlıyordu.

Ocak ayının on beşinde ise, Fisher Kalesi, Birlik ordusu kara ve deniz kuvvetleri tarafından ele geçirildi. Öğleden sonra saat 2'de 8.000 askere 12 günlük erzak ve tüm hendek açma malzemeleri teslim edildi. Demir gemilere ateş dökmeleri emri verildi. Sabah 8'de ateş pozisyonu aldılar. Saat dörtten itibaren ara vermeden şiddetli bombardıman yapıldı. Bombardıman hava kararınca kadar sürdü.⁷⁵ Fisher Kalesi savaşına kadar Birlik ordusunun Konfederasyona karşı

⁷⁰ *The Sun*, London, 24 Haziran 1864, s. 8.

⁷¹ *The Sun*, London, 3 Temmuz 1864, s. 2.

⁷² *The Sun*, London, 10 Temmuz 1864, s. 5.

⁷³ *The Sun*, London, 19 Ağustos 1864, s. 6.

⁷⁴ *The Sun*, London, 24 Aralık 1864, s. 2.

⁷⁵ *The Sun*, London, 7 Şubat 1865, s. 4.

oluşturduğu engellemeler işe yaramaya başlamıştı. Ancak Birlik ordusu bu savaşta planlama ve malzeme temin etmedeki avantajını kullanmış oldu.

Federal Generali Grant ise Nashville şehrindeki çatışmanın ardından genel bir harekât başlattı. 1 Nisan'da Birlik Generali Sheridan, Hatcher Nehri boyunca giderek Güney yakasında bulunan demir yolu ağını kesti. Ardından Birlik ordusu yönünü Mobile bölgesine çevirdi. Nisan ayının 18'de Mobile bölgesi üzerine bir harekât düzenlendi. Federaller 100 mahkûmu ele geçirdi ve toplam kayıplarının 250 olduğu tahmin ediliyor.⁷⁶ 1864 yılında kendisini Birlik ordusuna yeniden kanıtlayan bir Konfederasyon ordusu vardı. Ancak bu durum uzun sürmedi. 18 Nisan 1865'te yaşanan bu İkinci Mobile Savaşı, Konfederasyon ordusunun sonu oldu. Nedeni ise haberde de görüldüğü gibi Birlik ordusunun yeniden demir yolları ağını kesmesiydi. Artık ortada son birkaç aydır ordusuyla iletişimi kesilen bir devlet vardı. Başkentten cepheye yardım sağlanması oldukça zorlaşmıştı. Cepheden haber alamadığından cephedeki ihtiyacın ne olduğu bilmiyordu. Bu nedenle Mobile Savaşı'nın ardından planladıkları saldırıya geçemediler. Konfederasyon'un saldırıya geçmemesi Kuzey eyaletlerinde bir zafer olarak algılandı. Bu durum gazete manşetlerine de yansdı.

Kuzey eyaletlerinde “Zafer”, “Richmond” bizimdir. “ABD birdir ayrılmaz ve yenilmez” nidaları atılmaya başlandı. Yaklaşan zaferin ilk belirtileri Southside Demiryolu ve Appomattox hattı üzerindeki hareketin durdurulmasıyla ortaya çıktı.⁷⁷ 7-9 Nisan arasında General Lee ile General Grant arasında resmi yazışmalar gerçekleşti. Yazışmaların genel konusu daha fazla kan dökülmemesi üzerineydi. Son yazışma 9 Nisan'da gerçekleşti. General Lee, 9 Nisan'da General Grant'ın ileri sürdüğü komutanların tahliye edilmesi, topların ve silahların toplanıp görevlilere teslim edilmesi gibi şartları kabul ettiğini bildirdi ve teslim oldu.⁷⁸ Konfederasyon ordusuna yardımın sağlanamaması savaşı bitiren en büyük etkenlerden biri oldu. Doğal olarak Konfederasyon komutanı Lee'de daha fazla direnemeyeceklerini anlayınca teslim olmak zorunda kalmıştır.

Federallerin zaferinin ardından, Başkan Lincoln 14 Nisan Cuma günü Washington'daki bir tiyatro salonunda eşi ve bazı yakın arkadaşlarıyla birlikte bir locada otururken bir suikastçı tarafından vurulmuştur. Başkan ertesi sabah 15 Nisan 1865 tarihinde ölmüştür.⁷⁹ Lincoln'ün ölümünün ardından, 26 Mayıs'ta Mississippi'nin batısında bulunan tüm Konfederasyon orduları kendi komutanları General Kirby Smith tarafından New Orleans'da bulunan Federal Generali Canby'ye teslim edilmiştir. Kirby Smith tarafından teslim edilen askerlerin sayısı 25.000'dir. Tüm siyasi tutsakların affedilmesi ve serbest bırakılması üzerine emirler çıkartılmıştır. 50.000 Konfederasyon savaş esiri serbest bırakılarak Güney'deki evlerine gönderilmiştir.⁸⁰

Sonuç

Amerika Tarihi için Amerika kıtasının keşfi önemli bir dönüm noktasıdır. Amerikalılar, tarihlerini yerli haklar üzerine yeterli kaynağın bulunmaması sebebiyle kıtanın keşfi ile başlatırlar. Kıtanın keşfedilmesiyle bu kıtaya özellikle Afrika'dan getirilen köleler yerleştirilmiş, koloniler oluşturulmaya başlanmıştır. Köleler başta tarım olmak üzere birçok alanda çalıştırılmıştır. Amerika'nın Kuzey eyaletleri zamanla tarımın yanında sanayi alanına yönelmiş ancak Güney eyaletleri tarlalarda çalışmaya devam etmiştir. Kolonilerinden iyi kazançlar sağlayan ve ekonomisi gelişen İngiltere, Sanayi devriminin getirdiği finansal yükünü azaltmak için kıtada bulunan kolonilerinden ağır vergiler almaya başlamıştır. Bu durum kolonilerinde olumsuz karşılanmış, İngiliz kolonileri birleşerek 1776 yılında bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Kuzey eyaletleri bağımsızlıklarının ardından ürettikleri ürün çeşitlerini arttırmış ve sanayilerini daha

⁷⁶ *The Sun*, London, 11 Nisan 1865, s. 10.

⁷⁷ *The Sun*, London, 18 Nisan 1865, s. 5.

⁷⁸ *The Sun*, London, 24 Nisan 1865, s. 1.

⁷⁹ *The Sun*, London, 27 Nisan 1865, s. 8.

⁸⁰ *The Sun*, London, 13 Haziran 1865, s. 4.

fazla geliştirmiştir. Bu sebeple az insan, çok iş prensibi geliştirmeye başlamıştır. Bu durumda Kuzey'in kölelere duyulan ihtiyaçlarını azaltmıştır. Güney'de ise hala tarım ön plandaydı. Özellikle pamuk üretimi Güney'in geçim kaynağıydı. Bu nedenle pamuk tarlalarında çalışacak daha fazla köle ihtiyacı vardı. 1860 yılında Lincoln'ün Başkan seçilmesi Güneyliler tarafından hoş karşılanmadı. Bunun sebebi Lincoln'ün köle karşıtı olmasıydı. Kölelik meselesi Kuzey ve Güneyi karşı karşıya getirdi. Lincoln'ün Başkan olmasından kısa bir süre sonra Güney eyaletleri Kuzey'den ayrılmaya başladı. Ayrılan Güney eyaletleri bir araya gelerek Konfederasyon Devleti'ni oluşturdu. Ancak Lincoln böyle bir ayrışmayı kabul etmedi. Lincoln için Amerika Birliği, kölelik sorunundan daha fazla önem arz ediyordu. Bu nedenle Kuzey, Güney'deki Konfederasyon Devleti'ni 'The Sun' gazetesinde de sıkça gördüğümüz tabirle bir isyancı saydı.

Kuzey, Güney'in Amerika Birleşik Devleti'nden kopmasına izin vermek istemiyordu. Ancak Konfederasyon Devleti Kuzey'den kopma konusunda oldukça kararlıydı. Bu nedenle Amerikan İç Savaşı'nı başlatan ilk atış Konfederasyon ordusundan geldi. Savaş dört yıl sürdü. Bu dört yılda Konfederasyon ordusu, Birlik ordusuna karşı önemli bölgeler de ele geçirdi. Ancak Konfederasyon Devleti savaşı istediği gibi yönetemedi. *The Sun* gazetesinde başarısızlıklarının temel sebepleri kapsamlı bir şekilde anlatıldı. Savaşın uzunluğu ve aldıkları tahribatlar oldukça yıpratıcıydı. Savaş sırasında salgın hastalıklar da yaşanmaya başlamıştı. Sadece çatışmada değil hastalıktan da birlerce kişi ölüyordu. Birlik ordusunda da benzer sorunlar yaşanıyor ancak malzeme sayısı ve malzemeye ulaşım açısından daha iyi durumlardaydı. Lincoln, savaşta kullanılacak iki değerli noktayı fark etmişti. Birincisi telgraf, ikincisi ise demir yollarıydı. Gazetede de bu demir yollarının durumu sıklıkla ele alınan bir durumdu. Demir yollarının önemi kavrandıkça yaşanan çatışmalarda, taraflar bu demir yollarını tahrip etmeye çalıştı. Demir yollarının sayısı Kuzey eyaletlerinden savaş çıkmadan önce de Güney'e göre fazlaydı. Savaş sırasında bu demir yollarına daha uzak noktalara ulaşabilecek demir yolu ağları ekledi Böylece savaş meydanına daha erken malzeme ulaştırabiliyordu. Yalnızca malzemede değil, malzemelerle birlikte askerler vagonlarda çatışma bölgesine yollanıyordu. Savaş sırasında demir yolları artırılırken aynı zamanda telgraf hatları da çekilmeye başlandı. Bu sayede savaş meydanındaki gelişmeler daha yakından takip edilebiliyor ve gereksinimler kısa bir sürede temin edilebiliyordu. Güney'de ise telgraf gelişmemişti ve demir yolu sayısı oldukça azdı. Savaş sırasında da demir yolu sayısı artırılmamıştı. Bu nedenle savaş meydanına asker ve malzeme temin edilmesi oldukça zordu. Bu durum Konfederasyon ordusunun ağır kayıplar vermesi ve bu kayıplarını kısa sürede kapatamamasındaki en büyük etkenlerden biri oldu.

Savaşlar yoğun olarak Tennessee, Virginia, Mississippi, Maryland bölgelerinde yaşandı. Konfederasyon ordusu özellikle Wildernes, Cold Harbour, Pillow Kalesi savaşlarında, Birlik ise Bull Run, Gettysburg savaşlarında önemli başarılar elde etti. Özellikle Gettysburg Savaşı, iç savaşın seyrini önemli ölçüde etkiledi. Son yaşanan Mobile Savaşı'ndan sonra Konfederasyon ordusu kendini toparlayamadı. 9 Nisan 1865'te Konfederasyon Ordusu Generali R. Edward Lee, Birlik Ordusu Generali Grant 'a bir bildiri gönderdi ve şartlarını kabul ederek teslim oldu.

Sonuç olarak gazete haberlerine yansıyan Kuzey ve Güney arasındaki iç savaşta silahlar, toplar, mahkumlar ele geçirildi. Cephanelikler patlatıldı. Malzemelerin temin edilmesini engellemek için yollar kesildi ve demir yolları söküldü. Gemiler batırıldı. Kaleler işgal edildi. Kadın ve çocuklar öldürüldü. Yaralılar sahada bırakılıp kaçıldı. Ölüler yığınlar halinde yakıldı. Her şeyden önemlisi iki taraftan da binlerce insan öldü. Bütün bu yaşanan olaylar *The Sun* gazetesine yansıdı ve gazetede eleştirildi. Özellikle gazetede Konfederasyon ordusuna karşı eleştiriler daha fazlaydı. Lincoln'ün Konfederasyon ordusunu isyancı olarak görmesi gibi, *The Sun* gazetesi de Konfederasyon ordusunu birer isyancı olarak görmüştür. *The Sun* gazetesi haberlerinde bu durum sıklıkla dile getirilmiştir. Ayrıca gazete de Konfederasyon ordusundan alınan bilgilerin kısıtlı olduğu da görülmüştür. Birleşik Krallık'a bilgi akışı daha çok Birlik ordusu tarafından sağlanmıştır. Bu nedenle gazetede Birlik ordusu ön plana çıkarılmıştır. Konfederasyon ise daha geri planda bırakılmıştır. Bu durum, olayların gazeteye yansımalarını da etkilemiştir. Amerika İç Savaşı ağırlıklı olarak tek bir tarafın cephesinden anlatılmıştır.

KAYNAKLAR

Gazete Arşivi

The British Newspaper Archive, Erişim Tarihi: 28.12.2023,
(<https://britishnewspaperarchive.co.uk/titles/sun-london>)

The Sun Newspaper, London, Nisan-Aralık 1861.

The Sun Newspaper, London, Ocak- Aralık 1862.

The Sun Newspaper, London, Ocak- Aralık 1863.

The Sun Newspaper, London, Ocak- Aralık 1864.

The Sun Newspaper, London, Ocak- Haziran 1865.

Kitap ve Makaleler

Archer, Christon I, John R. Ferris, *Dünya Savaş Tarihi*, İstanbul: Akyüz Yayınları, 2006.

Armaoğlu, Fahir, *19 Yüzyılın Siyasi Tarihi*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1997.

Amerika Tarihi'nin Anahatları, ABD Dış İşleri Bakanlığı ve İktisadi İş Birliği İdaresi, İstanbul: Erkmen Yayınları, 1951.

Ateş, Toktamış, *Siyasal Tarih I*, İstanbul: İktisat Fakültesi Yayınları, 1989.

Bonwick, Colin, ‘ ‘ Amerika Devrimi 1763-91’ ’, *Batı'da Devrimler ve Devrimci Gelenek 1560-1991*, Ankara: Dost Yayınları, 2003, s.94-117.

Braudel, Fernand, *Uygurulukların Grameri*, Ankara: İmge Yayınları, 1995.

Çimen, Ali, Gökür Gögebakan, *Tarihi Değiştiren Savaşlar*, İstanbul: Timaş Yayınları, 2013.

Davidson, James West, *Kısa Amerika Tarihi*, İstanbul: Say Yayınları, 2018.

Davies, Norman, *Avrupa Tarihi Doğu'dan Batıya Buz Çağından Soğuk Savaş'a Urallardan Cebelitarık'a Avrupa'nın Panoraması*, Ankara: İmge Yayınları, 2011.

Ertek, Ahmet, ‘ ‘ Amerika’ ’, *DİA*, c.3, s. 30-37.

Gerger, Haluk, *Kan Tadı Belgelerle ABD'nin Kara Tarihi*, İstanbul: Yordam Kitap Yayınları, 2012.

Gibson, Carrie, ‘ ‘Amerikan İç Savaşı’ ’, *Dünya Tarihi Kronolojik Zaman Çizelgesi*, Alfa Yayınları, 2014, s.311-312.

Mızrak, Baransel, ‘ ‘ Amerika'da Ayrımcı Politikalar ve Siyahi Mücadele Tarihi’ ’, İnsamer İhh İnsani ve Sosyal Araştırma Merkezi, 2017, s.1-25.

Nevis, Allan, Henry S. Commager, *ABD Tarihi*, İstanbul: Doğu Batı Yayınları, 2009.

Remord, Rene, *ABD Tarihi*, Ankara: Dost Yayınları, 2018.

Roberts, J.M, *Dünya Tarihi 18.Yüzyıl ve Sonrası*, c.2, İstanbul: İnkılap Yayınları, 2020.

Sander, Oral, *İlkçağdan 1918'e*, İmge Yayınları, Ankara, 2003.

Sproule, Anna, *İnsanlık Tarihine Yön Verenler Abraham Lincoln*, Ankara: İlk Kaynak Yayınları,1996.

Uslubaş, Tolga, Sezgin Dağ, ‘ ‘ Sömürgecilik Hareketlerinin Doğuşu’ ’ *İlkçağlardan Günümüze Dünya Tarihi Ansiklopedisi*, İstanbul: Karma Kitap Yayınları, 2007, s. 221- 226.

Yeliseyeva, N.S, *Yakın Çağlar Tarihi*, İstanbul: Yordam Kitap Yayınları, 2009.

Zin, Howard, *Öteki Amerika I Kristof Kolomb'dan Amerika'da Ezilenlerin Tarihi*, İstanbul: Aykırı Tarih Yayınları, 2000.